

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:	
300 holdig 1/3 q bura egyenértéke	500
1000 " " " " " "	1000
2000 " " " " " "	2000
3000 " " " " " "	3000
5000 " " " " " "	5000
10000 " " " " " "	10000
1 q bura egyenértéke	320,000 K.
1 q bura egyenértéke	320,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj	4 aranykorona = 50,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács főigazgatója alatt
 Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
 az OMGE igazgatója
 Felelős szerkesztő: Ruday Barna
 Társzerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-n. 8. Telefon: József 51-08

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:

Egy évre	200,000 K.	Egy évre	320,000 K.
Félévre	100,000 "	Félévre	160,000 "
Negyedévre	50,000 "	Negyedévre	80,000 "

Előfizetőknél:

Külföldre a fenti árak kétszerese
 Előfizetést csak napiári negyedévekre fogadjunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: József 99-33

TARTALOM:

- A műszaki bizottság gyűlése. Gyorssegélyt kérünk!
- A végrehajtási eljárási rendelkezések módosítása. Propaganda a gabonahatáridővetési jatek érdekében.
- A mezőgazdák hitelszövetkezetei.
- A borsótermelés. (Derera József)
- A magyar bab minőségének javítása. (Legányi Ödön)
- Védkezés a gyümölcsfak monillabetege ellen. (S. K.)
- Bonyhad-szimmentál szarvasmarhatenyésztő egyesület megalapozása Somogyban. (W-n dr.)
- Megjegyzések a szántógepek használatához. (Kreybig Lajos dr.)
- Új rendelkezések.
- Levelészekrény. (Takarékosság magtermelése áruvány-réppel.)
- A gazdaközönség köréből. (A gazdasági törvény. Grohmann Károly. — A barátai mellől. Weisz Gáspár.)
- Gazdarsági mozgalom.
- Új mezőgazdasági kulturintezmény az Alföldön. (Kozma Péter)
- Vegyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

Meghívó
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 dohánytermelési bizottságának

1925. évi május hó 1-én (pénteken) d. u. 4 órakor a Köztelek székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgysorozat:

- Az 1924. évi dohánytermés és beváltás eredményei. (Előadó: Fabricius Endre OMGE főtitkár.)
- Az 1925. évi termésti dohány beváltási ára.
- Dohánytermelési holdpénzelőleg engedélyezése és kiutalása.
- Dohánytermelési beruházási hitel.

Budapest, 1925. április hó 21-én.
 Kerpely Kálmán s. k.
 bizottsági elnök.

A műszaki bizottság gyűlése.
 (1925. április 18.)

Jelen voltak Szabó Gusztáv dr. bizottsági elnök előkötete alatt: enesei Dornier Béla, Erdős Jenő, Eisenbach Hugó, Flock Rejehersberg Alfréd lovag dr., Galay Kálmán dr., Gresskovich Kornél, Huszka Ernő, Jalsowiczky Géza, Klínger Zsigmond dr., Kund Ede, K. Lehotsky Gyula, Mérey Ernő, Neufeld Jenő, Reithoffer Ödön, Sass Gábor, Schön Géza, Thomán István, Ujházi Béla dr., Várnay Tamás, Vörtes Arnold stb. bizottsági tagok és vendégek. Az OMGE titkára részéről Szilassy Zoltán igazgató, Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető h. igazgató, Rege Károly dr. titkár, Kotsis Endre dr. építész és Rothmeyer Imre titkár mint előadók. Tavolléteket kimentették: Kropopp Hugó, Kneusel-Herdiczka Ernő, Groffits Gábor és Vladár Endre.

Az elnök üdvözölte a megjelenteket, felkéri az előadó-titkár jelentése megtételére.

1. Közmunkaváltás csökkentése.

Rothmeyer Imre előadó-titkár előadja, hogy a műszaki bizottság ismétlenül foglalkozott a gazdáknak azzal a jogos panaszával, hogy túlmagasán állapították meg a mezőgazdasági gépekre kivetett közmunkaváltást. A kereskedelemügyi miniszter a kérdés tárgyalására érkezőleg hívott össze, ahol a közmunkaváltás kérdéseit részletesen tárgyalták. A kereskedelmi kormány mártányolva a gazdák kívánásait, március hó 28-án kiadott 61,065/1925. számú rendeletével szabályozta a mezőgazdasági gépekre kivetendő közmunkaváltást. A rendelet szerint: 1. Községi közmunka a géperejű járműveken, valamint a közutakat tényleg igénybevevő gőz- és motorképeken kívül csupán a közutakat tényleg igénybevevő ama cséplőgépek, illetve cséplőgarnitúrák után vehető ki, amelyeknek egy helyről a másikra való továbbítása nem vónállatoknak, hanem magánjáró szerkezetnek segítségével történik. Ehhez képest a gőz- és motorképek, valamint a magánjáró cséplőgépek után, ha közutakat egyáltalán nem vesznek igénybe, továbbá a vónállatok segítségével egy helyről a másikra továbbított cséplőgépek után, akár vesznek ezek közutakat igénybe, akár nem, községi munka nem vehető ki. 2. Az egyöntetűség érdekében a géperejű járműveknek (ide értve a gőz- és motorképeket is) községi közmunkával való megrovásánál alapul általában mindig az 1924. évi október hó 3-án 68,000/924. szám alatt kelt körrendeletnek megfelelően a tényleges lóerők számát kell venni. 3. A gőz- és motorképek és a cséplőgépek

községi közmunkával való megrovásánál alapul azok lóerőszámának csak 25%-át lehet venni, még pedig olyképpen, hogy az ekként kiadódó lóerőszámból minden két lóerő után egy kettős lófogati igánpszám, illetve ennek a váltáságra szolgáltatandó (pl. egy 40 lóerős gőz- és motorképe vagy cséplőgép után 40/4 = 10 lóerőjű az alap és az ezután járó községi közmunka 10/2 = 5 kettős lófogati után járó községi közmunkával, illetve ennek váltásával egyenlő). E rendelkezés folyamánaképpen hatályát veszti egyes vármegyék közönségével az 1925. évi közúti költségelirányzatnak megállapítására vonatkozó leirásban közölt az a rendelkezés, amely szerint a cséplőgépeket illetően községi közmunka csak a magánjáró cséplőgépek után vehető ki és az ezek után járó községi közmunka váltáságra a legkevesebb községi közmunkával terhelt géperejű járművek után kivetett községi közmunkaváltás 50%-ánál több nem lehet.

Elnök a bizottság nevében annak köszönését tolmácsolja Billegé János megyeyeti adjunktusnak és Rothmeyer Imre előadó-titkárnak azért a lelkiismeretes munkáért, amelyet a gazdaközönség érdekében a mezőgazdasági gépekre kivetett közmunkaváltás csökkentése érdekében kifejtettek. (Helyeslés.)

2. Az országos szántógepbemutató.

Rothmeyer Imre, előadó-titkár, részletesen beszámol az országos szántógepbemutató előkészítő munkálatairól. Bejelent, hogy a bemutatóhoz szükséges terület is már biztosítva van. A Fould-Springer báró uradalomnak jószágigazgatósága — tekintve a közérdeket — a legnagyobb készséggel rendelkezésre bocsátotta a bemutatóhoz szükséges területet, az uradalomnak közvetlenül az Adonypusztaszabolcs vasútállomás mellett fekvő birtokán. Majd az országos szántógepbemutató tervezetét ismerteti. A tervezet szerint:

A bemutató célja a gazdáknak a hazánkban már eddig is beszerezhető és a bemutató idejéig importált szántógepeket munkaközben bemutatni. A bemutató külföldi s nálunk sem szerkezhető gépek bemutatását is tervezi. A bemutató résztvehetne mindenféle traktorok és motoros talajművelőgépek. Részvételi díj gépenként 150 aranykorona, mely a bejelentéssel egyidejűleg fizetendő. A jelentkezések határideje 1925. év május 31. A szántógepbemutató színhelye Adonypusztaszabolcs, Fould-Springer báró uradalom vasút mellett elterülő birtokán. A bemutató időpontja 1925. július hó második felének a később megállapítandó két napja. A szántógepbemutató mérésnek nem eszközöltetnek. Amennyiben a bemutatóra jelentkező géppel a Megyei Mezőgazdasági Gépkísérleti Állomása hivatalos méréseket még nem végzett és a bejelentő cég mérési eredményeket nyilvánosságra hozni óhajt, az illető gép vizsgálat alá bocsátandó, melyet Szabó Gusztáv dr. megyeyeti ny. r. tanár, az OMGE műszaki bizottságának elnöke vezetésével a gépkísérleti állomás fog megejteni. Az egyesület műszaki bizottsága gondoskodik róla, hogy a bemutató résztvevő gépek ismeretése és a jelzett gépkísérleti állomás által végzett mérések adatai a bemutató alkalmával rendelkezésre álljanak. A bemutató minden gép saját tüzelő- és kenőanyagát használja. Hatóvízről az egyesület gondoskodik, ugyszintén a tüzelő- és kenőanyagoknak megfelelő hely biztosításáról.

Ajánlja, hogy a rendezési munkálatok lebonyolítására egy rendező-bizottságot küldjön ki a műszaki bizottság, melynek tagjai lennének Szabó Gusztáv dr. előkötete alatt: Kropopp Hugó társelnök, Billegé János, Thomán István, Kneusel-Herdiczka Ernő, Kund Ede, Vladár Endre, Sass Gábor, Reithoffer Ödön, szotyori Nagy Jenő, Vajda Ödön, a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület kiküldöttje s a szülő, mint előadó.

Szilassy Zoltán az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében megköszöni a Fould-Springer báró uradalomnak és annak jelenlévő képviselőjének készségeit, hogy az országos szántógepbemutatóhoz szükséges területet rendelkezésre bocsátotta. (Eljenzés.) Megjegyzi, hogy kívánatos lenne a rendező-bizottságot több gyakorlati gazdával kiegészíteni.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás.

A múlt évi 7300. M. E. számú kormányrendelet alapján megalakult Országos Takarékosági Bizottság nehéz feladatának minél sikeresebb megoldása érdekében azzal a kérelemmel fordult egyesületünkhöz, tennék gyakorlati tapasztalatok alapján javaslatokat aziránt, hogy az egyes hivataloknak az ügyfelekkel való érintkezésénél, a vánkonzelésnél, a hivatalos iratok közbesítésénél, az egyes közigazgatási hatóságoknak mezőgazdasági ügyekben való eljárásánál, főként pedig az állami üzemeknél (vasút, posta, táviró, távbeszélő stb.) minő egyszerűsítések volnának célszerűek egyrészt az eddigi költségek részbeni megtakarítására, másrészt a nagyközönség minél jobb kiszolgálása érdekében.

Tekintettel arra, hogy az állami igazgatás terén az állami hivatalokat és üzemeket igénybe vevő közönség érdekeinek sérelme nélkül lehetséges megtakarítások valóban fontos közérdeket jelentenek, felkérem az OMGE valamennyi tagját, hogy amennyiben gyakorlati tapasztalataik alapján valamely megfontolást érdemlő eszméjük vagy idevágó javaslatuk volna: szíveskedjenek azt írásban, lehetőleg a f. hó végéig, az OMGE közigazgatási szakosztályának előadója, Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető h. igazgató ur címére (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) beküldeni, hogy ezeket a gyakorlati életből eredő kezdeményezéseket és gondolatokat az Országos Takarékosági Bizottság elnökségéhez május hó elején intézendő előterjesztésünkben a köz javára hasznosíthassuk.

Budapest, 1925. április 15.
 Somssich László gróf s. k.,
 az OMGE elnöke.

„Simplex“ szabadalm. kézi fészkebevető-gép

PAPP GÉZA okl. gazda szabadalma, tengeri, bab, borsó, napraforgó, répamag stb. vetésére. **50% magot takarít meg. Egy ember naponta 1 1/2-2 holdat bevet.** Ára **50.000 K.** Legelőnyösebben beszerezhető a

Magyar MEZŐGAZDAK Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 29.

Tavaszi szőlőmunkálatokhoz
 Klórbárium, szénkéneg, rézgalic, raffiaháncs, rézkénpor, permetező és porozógépek legelőnyösebben beszerezhető a

Ezen szám ára 4000 K.

Mai számunk 18 oldal.

K. Lehoczky Gyula ajánlja, hogy a tervezet szerinti 150 aranykorona nevezési díjat a bizottság 200 aranykoronára emelje fel.

Elnök megjegyzi, helyesebb lenne a bemutatót nem két napon, hanem 3 napon át tartani, ezáltal nagyobb lehetőség van adva a gazdaközönségnek arra, hogy a gépeket munkaközben több napon át megtekinthessék (Helyesítés) és az előadói javaslatot a fenti változtatásokkal elfogadottnak nyilvánítja, majd felkéri Kótsis Endre dr.-t előadásának megtartására.

3. Gazdasági építészeti időszerű kérdései.

Kótsis Endre dr. A magyar gazdaságokban már a háboru előtt épülethiány volt, ez a háboru alatt elmaradt építkezések, felújítások és tatarozások következtében oly mértékben fokozódott, hogy ma már 20-30%-os épülethiánnyal találkozunk, amely lépten-nyomon veszélyezteti a gazdaság üzemét. A pénzügyi előfeltételek megvalósulásával nagyarányú építkezésre lehet számítani és kívánatos volna, ha ez a múlt hibáin okulva, a tervezés és megépítés helye elveinek szemmel tartásával történik meg.

Meglevo épületeink a régi, sem okonomia, sem szerkezetek tekintetében kritikát nem bíró sablonok után épültek. Egyrészt az okszeretlen alapforma és tudatlanságból eredő túlméretek, másrészt a fukarságig menő szinten oktan takarékoság jellemzi ezeket.

Különösen új csapást kell kijelölni az istállóépítészetben, amelynek mindezeidig alapformája (a 8-10 m. széles, kihasznált padlású épület), mind szerkezeti, különösen mennyezete célszerűtlenné. A magtárpádás célszerű kiépítése annyiba kerül, mint külön magtárépület építése, nem is szólva arról, hogy annak üzeme hátrányosabb. Istálló és magtár oly eltérő természetű épületek, amelyek egymásfelelly egyesítése teljesen indokolatlan. A különféle borított famennyezetek szintén aránytalanul költségesek, emellett gőzmentességük és tartósságuk nem kielégítő.

E kérdéssel összefügg a páralecsapódások megakadályozása, illetve a mennyezetenek ennek megfelelő kiépítése, ami két okból is fontos volna: egyrészt, mert a párák az állatok egészségére a legnagyobb mértékben hátrányosak, másrészt, mert idő előtt tönkreteszik a famennyezeteiket. Az így pusztuló famennyezetek mennyisége oly nagy, hogy még egy nem teljes eredmény is vagyonok megmentésére vezet. A sárgatapasztású gerendamennyezet, amely nálunk általános, istállóba egyáltalán nem alkalmas. Ennek sávozása helyett egy légáteresztő szigetelőanyagot (salak, esetleg tengeriszár) kell a deszkazatra helyezni, amelyen át a gőzök lassan eltávoznak, anélkül, hogy a mennyezet tulságosan lehülne. A padlásteret azonban nem szabad kihasználni (erre az előzők alapján nincs is szükség), amire számítva a gerendákat csak oly méretekkel készíthjük, ami a saját súly elviseléséhez szükséges.

Egy más megoldás padlás nélküli istálló építése, amely bővebb légtartalma folytán sokkal egészségesebb, mint a padlásos. Itt viszont a fedés megfelelő szigetelőképességűvé építése okoz nehézséget, amely ne legyen tuldrága (mint pl. a vasbeton parafával szigetelt mennyezetek), de emellett mégis istállóba való, tartós is legyen. Noha ilyenekkel is épült már néhány sikerültnek ígérkező objektum, e kérdés megoldása még kísérleti állapotban levőnek tekinthető. Mind a köz, mind pedig az egyes építetté gazdak érdekében áll, hogy e nagyjelentőségű problémákra az érdeklődés mennél szélesebb rétegekben felhívassék. (Eljenzés.)

Elnök a bizottság nevében megköszönte az értékes és tanulságos előadást, felhívja a bizottság tagjait, hogy szólnak hozzá az előadáshoz.

Szalassy Zoltán igen helyesnek tartja, hogy a műszaki bizottság többször rendez szakelőadásokat, mert a gyakorlati életből vett előadások felkeltik a gazdatársadalom érdeklődését és ajánlja, hogy a bizottság ösztöl kezdve gyakrabban rendezzen ily előadásokat.

Elnök megjegyzi, hogy a bizottság már foglalkozott ezzel a kérdéssel és tervbe vette, hogy a vidéki gépbemutatók alkalmával a műszaki bizottság a bemutató helyén vándorgyűléseket fog tartani, ahol előadások is tartatnak oly kérdésekről, amelyek a gazdaközönséget közelről érintik. (Helyesítés.)

Jalsoviczky Géza felhívja a bizottság figyelmét arra, hogy igen sok gazdaságban nem védik meg kellőleg a gazdasági gépeket az idő viszontagságai ellen, ez is olyan kérdés, amire nyomatékosan fel kell hívni a gazdatársadalom figyelmét.

Sass Gábor a távollétében akadályozott Groffits Gábor nevében az elhangzott előadással kapcsolatban felhívja a figyelmét arra a mezőgazdasági építkezés terén a padlás nélküli istállóké a jövő, majd panaszkodott, hogy az építési anyagok, főleg a cement szállítási költségei igen magasak és javasolja, hogy a bizottság foglaljon állást ezirányban és kérje a kormány illetékes ténylezőit arra, hogy az építési anyagoknak nagyobb távolságra való szállítási költségeit csökkentésék.

Vismovszky Sándor nem osztja az előtte szóló nézetét arra nézve, hogy a padlás nélküli istállóké a jövő. Ez legfeljebb ott jöhet szóba, ahol az állatok az istállóban tartatnak és legfeljebb például csak itatásra hajtattak ki.

Elnök felhívja a javaslattevőt, hogy a szállítási költségekre vonatkozó adatokat bocsássa a bizottság rendelkezésére, azok összeállítását a bizottság részletesen fogja a kérdéssel foglalkozni s akkor kéri fogja a szállítási költség csökkentését.

Vajda Odón megjegyzi, hogy a szállítási költségek csökkentése főleg a cement és faanyagoknál igen fontos.

Elnök több tárgy nem lévén, megköszönte a tagoknak és vendégeknek a megjelenését, az ülést bezárja.

Egyről-másról.

Gyorssegélyt kérünk!

Az angoloknak nem sürgős, hogy pénzüket elhelyezzék — mondotta Korányi Frigyes báró. Előbb áttanulmányozzák a földreformra vonatkozó rendelkezéseket és intézkedéseket s csak akkor fogják magukat elhatározni a további lépésekre, ha megállapítják, hogy tökéletes garanciát adunk. Így hát még jó idő eltelik, míg pénzhez juthatunk.

Hiszen arra igazában nem is lehetett számítani, hogy az angol pénzpiac máról holnapra csak úgy könnyedén megnyílik előttünk. Csak a tájékozatlan, naiv közönséget lehetett felizgatni olyan kitalálásokkal, hogy élelmes alkuszok gyorsan kigombolkozzanak a birtok az elzárkózott angol tőkések s egy-kettőre előteremtnek az olcsó pénzt, ha az állam nem kontárkodna bele a dologba, hanem a magánösszeköttetések varázsvesszőjére bízna a kölcsönforrások kikutatását. Józanul gondolkodó emberek tisztában vannak azzal, hogy a kormányzati közvetítés által nyújtható garanciákat semmiféle magánintézmény vagy ügynök tekintélye és megbízhatósága nem helyettesítheti, mert már mégis csak az államnak van a legnagyobb pénzügyi pofaszakála. Az tehát mind oktan beszéd, hogy a hivatalos tekintély s az adható legnagyobb biztosíték latbavetése súlytalanabbá tenné a magángazdaságok hitelképességét s viszont a magánközvetítők szerepéhez jutása nagyobb bizalomra és gyorsabb mozdulatra hangolná az angol tőkét. A pénzügyminiszter hivatalos intervenciója mindenestre helyes, szükséges, legbiztosabban és legrövidebb uton célhoz vezető, csak az a baj, hogy nekünk még ez a legrövidebb út is hosszú.

Az egyre súlyosabb érezhető pénzühiány és hitel-szükség a mezőgazdaságot annyira megbénította, hogy most már az iparosok és a kereskedők józan körei is sürgősnek mondják a mezőgazdasági hitel-szükséglet kielégítését, mert átlátják, hogy a forgalom pangásának és a bevásárlások szünetelésének a gazdák pénztelensége a fő oka. Ide vezetett vissza a mezőgazdasági téren tapasztalható munkahiány, illetve a munkaalkalmak megospannása is, noha ez utóbbi jelenség a földreform végrehajtásával is kétségtelenül összefügg. Elmondhatjuk, hogy a gazdákra jutó hitelinséget az egész közgazdasági élet keservesen szenvedő s általános megkönnyebbülést csak a mezőgazdasági hitelszükséglet kielégítésétől várhatunk.

Nincs tehát általánosabb érdekű és sürgősebb feladat, mint az, hogy az állam a maga felgyújtott tartalékjaiból haladék nélkül hitelforrást nyisson a mezőgazdaság számára s ezen a módon enyhítse azt a válságot, amely az egész közgazdasági életre ránehezedik.

Mielőtt az angol pénz megérkezne, gyors hitel-szegélyre van szükség s ennek teljesítése legfeljebb formailag lehet nehéz, de lényegében nem lehetetlen. A közszolgáltatások jelentékenyen túllépik a szanálási program értelmében megállapított költségelőirányzatot s csak természetesen köteleessége az államnak, hogy a pénzügyi egyensulya helyreállítása szempontjából ezidőszertint feleslegesen elvont pénzerővel a magángazdaság s elsősorban a legjobban kiszivattyuzott mezőgazdaság talpraállítására siessen, ahol a kihelyezéshez szükséges tökéletes biztosítékokat is megtalálja.

A végrehajtási eljárási rendelkezések módosítása.

Folyó hó 22-én hirdettetett ki az Országos Törvénytarban, mint f. évi VIII. t.-c. a polgári eljárás és az igazságügyi szervezet módosításáról szóló törvény, mely a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. t.-c. több rendelkezését módosítja. Főleg mezőgazdasági érdekű a törvénynek két rendelkezése.

Az egyik a választott bíróságra vonatkozó 20. §, amely kimondja, hogy tényleges szolgálatot teljesítő ítélőbíró vagy ügyész választott bíróságnak sem elnöke, sem tagja, sem jegyzőkönyvvezetője nem lehet, kivéve ha jogszabály rendel, vagy ha a felek e törvény életbelépele előtt kötötték olyan választott bírósági szerződés, melyben ítélőbíró vagy ügyész bíraskodásában egyetke meg, de a személy megnevezését igazságügyi hatóságra vagy annak vezetőjére bízták. E rendelkezések ellenére kötött választott bírósági szerződés, illetve a törvény életbelépele után e rendelkezésnek ellenére hozott választott bírósági ítélet semmis. Nem nyer azonban alkalmazást ez a törvényszakasz azokban az ügyekben, amelyekben a választott bíróság e törvény életbelépele előtt már megalakult és ezt a törvény életbelépele-től számított 30 nap alatt a rendes bíróságnak bejelentette.

A mezőgazdaságot közvetlenül érintik továbbá a törvény 2. részében a végrehajtási eljárási rendelkezések módosítására vonatkozó 24-29. szakaszok. Kiemeljük ezek közül különösen a 24. szakaszban azt a rendelkezést, hogy az ingatlan kiküldési árának megállapítása végett hatósági adó- és becslési bizonyítványt kell bemutatni. A 25. szakasz pedig kimondja, hogy amennyiben az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak, az árverési vevőnek vételi bizonyítványt csak akkor lehet adni, ha a vételárnak legalább 1/3 részét megfizette s ha a kellő időben senki utóajánlatot nem tett. A 26. § kimondja, hogy bármelyik érdekelt fél az árverésen megvett ingatlanra, melyet a vevő vételi bizonyítvány alapján birtokba vett, a vevő tulajdonjogának bejegyzése előtt zárlat elrendelését kérheti, ha az árverési vevőnek olyan cselekményét vagy mulasztását bizonyítja, mely az ingatlan állagának jelentékeny sérelmét vagy értékcsökkenését eredményezheti, vagy ha az árverési vevő a telekkönyvi hatóság felhívására a hátralékos vételári részletet a megszabott határidőn belül nem fizeti meg. Legfontosabb a 27. §, amely kimondja, hogy „ha az elárverendő ingatlanra nézve az államot illető elővásárlási jog gyakorlásának a fennálló jogszabályok szerint helye lehet, az árverési hirdetményt az árverési feltételekkel együtt a földművelésügyi miniszternek is kézbesíteni kell. Ha az árverésen az ilyen ingatlan elidegenítik és az elővásárlási jog gyakorlását kizáró körülmény nincs, a telekkönyvi hatóság, amennyiben az árverést nem semmisíti meg és utóajánlatot kellő időben nem tettek, az árverési jegyzőkönyv másolatát a telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) kivonatos másolatával együtt nyolc napon belül felterjeszti a földművelésügyi miniszterhez.

A földművelésügyi miniszter az elővásárlási jog gyakorlásának kérdésében nyilatkozatát köteles az árverési jegyzőkönyv másolatának felérkezésétől számított harminc napon belül a telekkönyvi hatósághoz juttatni; ugyanebben a határidőben köteles az elővásárlási jog gyakorlására hivatott az árverési vételár egész összegét a telekkönyvi hatóságnál befizetni.

A nyilatkozat vagy a befizetés elmulasztása esetében az állam elővásárlási joga megszűnik.

A 28. § kimondja, hogy a tőkeköveteléssel egyenlő sorrendben kell kielégíteni az olyan kamatokat is, melyek az árverés napjától visszafelé számított 3 évnél régebbi időből vannak hátralékban. Ez alapon azonban 5%-nál magasabb kamatot, valamint olyan kamatokat, amelyek 1914. augusztus 5-én már 3 évnél régebbi időből voltak hátralékban, nem lehet ide sorozni. Ha egyetemleges terhelés esetében a terhelte ingatlanok nem mindegyike kerül árverés alá és az árverési vételárból a bejegyzett követelések teljes kiegyenlítése nem volna lehetséges, az egyetemleges jelzálogjoggal biztosított követelésnek csak 3 évi

<h1>FORDSON-TRAKTOR</h1>	raktárról azonnal szállítható	<h2>HALTENBERGER VILMOS</h2> a FORD-gyárak autorizált képviselője,
	Telefon: 66-15	Budapest, VI., Nagymező-u. 19.
Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szíkekék, fúkaszó, burgonyakiszedő, körfűrészberendezés		
<h1>VETŐGÉP</h1>		
<h1>BORPRÉS</h1>		
<h1>MORZSOLÓ</h1>		
7128	DEBRECZENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	
	Elődíri irodai: Budapest, VI., Borfini-tér 2. szám.	
	Kereskedelmi ÖNTVÉNYEK	

kamatát lehet a tőkeköveteléssel egyenlő rangsorra sorozni, ha az egyetemlegesen terhelt, de árverés alá nem került többi ingatlanra a hitelezőknek ki nem elégített kamatkövetelése kellően fedezve van.

Végül a törvény 29-ik §-a a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-c. 208. szakaszát a következő új bekezdéssel egészíti ki:

„Mezőgazdaság, erdőgazdaság, szőlő-, vagy kertgazdaság célját szolgáló ingatlan használatára vezetett végrehajtás esetében a bíróság az érdekeltek meghallgatása után a zár alá vétel elrendelését mellőzheti, ha a kérelem elintézéséről nyilvánvaló, hogy a zár alá vétel a követelés kielégítésének célját vagy éppen nem, vagy igen csekély mértékben szolgálja. A bíróság az elrendelt zár alá vételt az érdekeltek meghallgatása után megszüntetheti, ha a zár alatt valik nyilvánvalóvá, hogy a zár fenntartása vagy éppen nem, vagy igen csekély mértékben szolgálja a követelés kielégítésének célját.”

Propaganda a gabonahatáridőzeti játék érdekében.

A „Köztelek” f. évi 28—29-iki számában röviden megemlékeztünk a Budapesti Áru- és Értéktőzsde közgyűlésének állásfoglalásáról, amely a gabonahatáridőzsetnek a budapesti gabonátőzsdén való visszaállítását kívánja. A tőzsde tanácsának a közgyűlés elé terjesztett jelentésében a gabonahatáridőzset visszaállítása érdekében foglalt kijelentéseit a napilapokban és egyes közgazdasági lapokban megjelent cikkeket vezették be és most a tőzsde közgyűlése elé terjesztett jelentés alátámasztásaként a hírlapi beharangozások kettőzött erővel folynak, másrészt pedig propaganda-előadás keretében tárgyalják a kérdést a tőzsde érdekelteivel.

A budapesti Tőzsdeklubban f. hó 17-én Frey Kálmán, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde alelnöke, a gabonahatáridőzset legelőkelőbb híve és sürgetője tartott a gabonahatáridőzset visszaállításáról előadást, meggyőzni iparkodván a klub tagjait a gabonahatáridőzset visszaállításának fontosságáról és sürgetőségéről, ami nem volt nagy feladat, mert hallgatósága főleg azokból állott, akiknek a határidőzsetek közvetítése a kenyerük.

Frey Kálmán előadásában azt hangoztatta, hogy az árbitrosítás tekintetében a határidőzset nagyjelentőségű egy a termelőre, mint a kereskedőre és malmokra nézve. A kereskedő rendszerint nem akar spekulálni, csak bebiztosítani óhajtja magát az ár-különbségekkel szemben. Szükséges a határidőzset a malmok szempontjából, sőt létezik, amit mutat az, hogy az idén a budapesti határidőzseti lehetőség hiányában a csikagói tőzsde határidőpiacát keresték fel malmaink. Régen, ha történtek is a tőzsdén oly transzaksiók, melyek által a határidőzsetben résztvevők igyekeztek az irányzatot befolyásolni, ez csak rövid időre történhetett és így az agráriusok által hangoztatott „árrömbölő hatás” nem is következett be. Az agráriusok belátják ugyan, hogy jó szolgálatot tenne a határidőzset, de nem akarják megengedni a játékot. A tőzsde tanácsa át van hatva a gabonahatáridőzset életbevágó fontosságáról és ezért az agráriusok előítéletét óhajtja leküzdölni. A tőzsdetanács feladata lesz, hogy az illetéktelen játékot kiküszöbölje. A gabonahatáridőzset azonban az agráriusok akarata ellen is életbeléptetendő, mert ez sok ezer tisztességes adóalanyának a kenyerét biztosítaná. Beszéde végén mégis azt a koncessziót tette, hogy a határidőzset újabb életbeléptetése csak akkor történjék, ha a tőzsde tanácsa erre az időt elérkezettnek találja, az ügyet sürgetéssel nem szabad elsietetni. Beszéde keretében rámutatott arra is — és ezt különösen leszögezzük —, hogy játék nélkül határidőzsetet el sem lehet képzelni, mert ha csak akkor kötetne üzlet, midőn tényleges átvételre vagy átadásra szánt készáru adná a kötés alapját, akkor igazán szűk keretekben mozogna az üzletkötés és nem lenne érdemes ezzel az üzletággal komolyan foglalkozni.

Az előadás után Rakovszky István tőzsdetanácsos hangoztatta, hogy a mezőgazdaság is csak hasznát látja annak, ha a határidőzsetet a budapesti tőzsdére bevezetnék, tehát a gazdák érdekében van erre

szükség, egyébként kijelentette, hogy a határidőzset bevezetésének ideje ma még nem érkezett el. Wilhelm Ferenc a határidőzsetek egyesületének alelnöke ugyancsak azt hangoztatta, hogy a mezőgazdaság szempontjából kívánatos a gabonahatáridőzset újabb bevezetése. Végül örömmel állapították meg, hogy érdemben minden felszólaló magáévá tette Frey Kálmán javaslatát.

A budapesti Tőzsdeklubban lefolytatott propaganda-előadás röviden a fentiekben foglalható össze és ebből láthatjuk, hogy ma csakis azok óhajtják a gabonátőzsdén a fedezetlen határidőzsetet, vagy határidőzseti játékot ismét bevezetni, akiknek létérdeke, hogy az értéktőzsdén tapasztalható megcsappant játékot a gabonátőzsde határidőzseti játékkal pótolják. Mert hogy ez az érdekltség kívánja a játékot bevezetni, ez kitűnik Frey előadásából, amidőn kijelentette, hogy határidőzsetet játék nélkül el sem tud képzelni, mert a tényleges átadás ezt az üzletágot annyira szűk keretek közé szorítaná, hogy így ezzel az üzletággal nem is lenne érdemes foglalkozni. Itt van tehát a fő argumentum, amely a fedezetlen határidőzsettel szemben a gazdákat egységes frontba szólítja. Nem vagyunk hajlandók eltérni, hogy üzlet cégére alatt folytatott játékkal az áru értéke meghamisítások akár fölfelé, akár lefelé és papirosgabona-inflációt teremtsenek akkor, amikor gabonában egyáltalában nincs bőség. A játék maradjon a kártyaklubokban, a zöld asztalnál, ott legfeljebb a játékos veszít, míg a fedezetlen gabonahatáridőzsetnél számos kis- és nagytermelő járhat igen rosszul, akik szívós és lelkiismeretes munkával készítik termelésre a hazai rögöt.

Az egész propaganda-előadásnak legérdekesebb jelensége, hogy a felszólalók mind azt iparkodtak bizonyítani, hogy a fedezetlen határidőzseti játékra mennyire szükség van — a mezőgazdaságnak. A tőzsdei határidőzseti alkuszok mintegy a gazdák gyámjainul tüntették fel magukat, mintha a gazdák kiskorúságukban nem tudnák, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a saját érdekükben. Ebből a hivatlan gyámkodásból azonban nem kérünk, bízzák csak a tőzsdei alkuszok a gazdákkal, hogy a fedezetlen gabonahatáridőzset kérdésében mily álláspontra helyezkednek a maguk és a magyar közgazdaság érdekében.

A mezőgazdák hitelszövetkezetei.

Csorovszky Károly nyug. gazd. felügyelőtől vettük és közöljük alábbi figyelemre méltó észrevételeket: A mezőgazdasági kamaráinkat felállított körzeti hitelszövetkezetek létesítésének alapja az a gondolat volt, hogy a magyar mezőgazdasági hitel kérdését helyesen csak a szövetkezeti gondolat fejlesztése és a hitelszövetkezeti hálózat észszerű kiépítése útján lehet megoldani. Kétségtelen, hogy a magyar föld csak úgy maradhat meg a magyar gazda kezén, hogy ha a gazdatársadalom maga lesz a magyar föld hitelezője és ápolója. A gazdaközönységben meg kell gyökeresíteni azt a tudatot, hogy amikor a mezőgazdasági hitelszövetkezeteket erejéhez mérten támogatja, akkor nem áldozatot hoz, hanem a saját jövőjét munkálja. A kormányzatnak pedig minden eszközzel arra kell törekednie, hogy a magyar mezőgazdaság részére elsősorban és minél tekintélyesebb és minél olcsóbb hitelt nyújtson s azt a mezőgazdasági hitelszövetkezetek útján bocsássa a gazdatársadalom rendelkezésére, nem pedig a dajkabankok útján drágítva a kamatokat, juttassa a gazdákat olyan helyzetbe, hogy abba esetleg belepusztuljanak.

Igaz, hogy az elmúlt év katasztrófálisan rossz termés-eredményei megnehezítették a gazdaközönységnek a hitelszövetkezetek üzletrésztulajdosásában való nagyobb arányú részvételét, de ennek ellenére a jelenleginél mégis sokkal nagyobb mértékben vehetett volna részt a gazdaközönység, főleg pedig a 100 kat. holdat meghaladó birtokosok, ha nem lettek volna annyira közönyösek. A gazdaközönséget fel kell tehát rázni ebből a közönyből és eljelle kell tártani, hogy rövid időn belül ismét a teljesen idegen érdekű bankuralom igája alá kerül a magyar föld, ha nem siet minél nagyobb arányban emelni a saját érdekét védő, istápoló mezőgazda-

sági hitelszövetkezetek tőkéjét és energiáját. Egyes gazdák azt is mondják, hogy a gazdaközönység egy része azért idegenkedik a körzeti hitelszövetkezetektől, mert nem lát elegendő gyakorlati eredményt azoknak a működésében. Ez mindenesetre nagyon elhibázott és téves felfogás. Az alig egy éves körzeti hitelszövetkezetektől nagyobb gyakorlati eredményeket nem is lehetett volna várnunk, mint amennyit első üzletévekben produkáltak. Csak példaképpen hozom elő az egyik ilyen hitelszövetkezetünket: a Duna-Tiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetnek 1924. évi üzleti eredményeit. Ez a szövetkezet, amely 1924. évi január hó 6-án alakult meg 91 taggal és 140 millió 200,000 K. üzletrésztőkével, a nagyon mostoha gazdasági viszonyok ellenére is az 1924. év végéig 177-re tudta emelni tagjainak számát és 596.000,000 K.-ra a gazdák által befizetett üzletrésztőkét, amelyhez hozzáadva az állam által jegyzett 2 milliárd K.-t, teljes üzletrésztőkéje a múlt év végén 2.596.000,000 K.-t tett ki. Ennek az évről elején további 100 millióval gyarapodott a befizetett üzleti tőke és így az összes üzleti tőke elérte a 2.700.000,000 K.-t.

A rendelkezésre álló hitel felhasználásával az 1924. év végén ez a rendkívül eleven erejű hitelszövetkezet 5.428.640,000 K. váltóhitelt helyezett ki a saját kamarája gazdaközönsege között s az év folyamán több mint 100 gazdát tudott kisegíteni kisebb nagyobb üzemi hitelekkel, amelyekből egy-egy gazdára átlagosan mintegy 76 millió K. esett. Ugyancsak az első évben sikerült ennek a körzeti szövetkezetnek a váltókamatlábát 32%-ról 23%-ra leszorítani és bár kétségtelen, hogy ez a 23%-os kamat is még mindig túl magas a termelési és értékesítési viszonyokhoz képest, mégis, ha ezt a kamatlábat összehasonlítjuk a vidéki és városi, sőt fővárosi intézeteknél (legálább is a legtöbbjénél még ma is divó 30—40%-os kamatlábakkal, akkor kétségtelen, hogy relative a körzeti hitelszövetkezet által nyújtott hitel mégis csak sokkal olcsóbb volt. Figyelembe kell venni ezenfelül azt az elvitázhatalan tény is, hogy a körzeti szövetkezetek a törvény alapján bélyeg- és illetékmentességet élveznek, tehát a telekkönyvi bekezelések után még 3%-kal olcsóbbá teszik a körzeti hitelszövetkezetek kölcsönét, mint azokét a bankokét, amelyek szintén zálogjoggal élnek, amikor kölcsönt nyújtanak a megszorult gazdáknak. Végül figyelembe kell vennünk azt is, hogy a körzeti hitelszövetkezetek vezetősége, igazgatósága és felügyelőbizottsága olyan gazdaemberekből áll, akik a dolog természeténél fogva igazi gazdaszemmel látják és nézik az adós, a hitelre szoruló gazdatárs helyzetét és ahol csak mód van rá, igyekeznek segítségére lenni. Megkönnyítik a kölcsöntnyerő gazdatárs fizetési kötelezettségét, törlesztésének hányadát. Emellett ezek az intézetek tagjai az Országos Központi Hitelszövetkezetnek, amelynek állandó felügyelete és ellenőrzése alatt is állanak. Mind meg olyan körülmények ezek, amelyek biztosítják azt, hogy a gazdaadósok érdekei minden tekintetben szakszerű elbírálásban és védelemben részesüljenek.

Az volna tehát most a legkívánatosabb, hogyha a gazdaközönység erőteljes akciót indítana ezeknek a körzeti hitelszövetkezeteknek a felkarolására, minél nagyobb számban tekintélyes üzletrésztulajdosásokat vállalnának és betétekkel is támogatnák a szövetkezeteket. Ha az üzletrésztulajdosás likviditási erőt lendítené és a betétek összege is hatványozott mértékben megsokasodnék, a gazdaközönység rendelkezésére csakhamar hatalmas hitelforrás állana.

A körzeti hitelszövetkezetek a legnagyobb takarékosággal, aránylag minimális rezsivel dolgoznak; nem életoel náluk az üzleti nagy haszon, legfeljebb csak a méltányos polgári osztalék és józan, egészséges tartalékolás, amelyre feltétlenül szükség is van, hogy a bizalom az egész vonalon szilárd alapon állandósulhasson. Nyilvánvaló, hogyha ilyen üzleteltek mellett nagyobb tőkéket forgathatnának a körzeti hitelszövetkezetek, egyenlő rezsivel, akkor módjukban állana a kölcsönkamatlábát még lényegesebben leszállítani.

A másik feladat a mezőgazdasági hitelszövetkezeteknek olcsó hitellel való ellátása és pedig nem a jelenlegi

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal
raktárukban
szállítható

Alapítva: 1898-ban. — AUTORIZÁLT KÉPVISELET:
Mells és Pintér, Szombathely — Budapest
Budapest, V., Széchenyi-u. 3. Telefon: 7-60

Fordson petróleum motorolaj motorbenzin

Speciális minőségben

„**STEAU**”
Kőolajkereskedelmi R.T.

Budapest, V., Nádor-utca 8.

Telefon: 194-38, 194-39
Távírási cím: Petrosteg

szük keretek között, hanem sokkal nagyobb, az östermelést megillető mértékben.

Ma ugyanis a Magyar Nemzeti Bank a körzeti hitelszövetkezetek részére csak azok üzletrésztökéjének egyszerűsítését boesátja hitelképpen rendelkezésükre, sőt ezt sem egészen, mert a hitelkeretek megállapítása utólagja a múlt év őszén történt és az azóta bekövetkezett üzletrésztökégyarapodások maig sincsenek honorálva. Pedig a Magyar Nemzeti Bank teljes megnyugvással boesáthatná a körzeti hitelszövetkezetek rendelkezésére hitelképpen üzletrésztökéjük többszörösét, legalább is 3-4-szeresét, mert hiszen a szövetkezet tagjai kivétel nélkül 100 kat, holdnál nagyobb földbirtokosok, illetve 10 kat, holdnál nagyobb szőlőbirtokosok s ezek a törvény értelmében az általuk jegyzett üzletrésztöke többszöröséig felelősek a szövetkezet tartozásaiért. A legszigorúbb bankszerűség szempontjából sincsen annak semmi gyakorlati értelme, hogy a Nemzeti Bank annyira óvatos, hogy az üzletrésztöke egyszerűsítésével honorálja a hitelnyújtást, ugyanakkor, amikor igen sok más példa az ipar és kereskedelemben azt mutatja, hogy sokkal labilisabb esetekben a hitelnyújtás egy a háromhoz, sőt a négyhez és öthöz viszonylik. A szövetkezeteknek most vázolt bonításán felül teljes garanciát nyújt a szövetkezetek adóssainak a bonítása; mert hiszen az adósok is 100 kat, holdon felüli földbirtokosok, illetve tíz holdon felüli szőlőbirtokosok s a követelések túlnyomó része elsőhelyű telekkönyvi bekebelezésekkel van biztosítva s ahol kivételképpen elmarad a telekkönyvi bekebelezés, ott legalább még két hasonló bonítású földbirtokos váltó-zsírója pótolja azt.

Ily körülmények közt sürgősen oda kellene hatni, hogy a kormányzat a Nemzeti Bank útján legalább az üzletrésztöke három-négyesrésének megfelelő hitelt nyújtson a körzeti hitelszövetkezeteknek és pedig minden késedelem nélkül, mert a tavasz itt van s a gazdák hiteligényei most emelkednek a legnagyobb mértékben. Ezeknek a hiteligényeknek kielégítése nélkül hiába álmodozunk többtermelésről és egyéb kívánatos dolgok felől, azok csak a levegőben lógnak.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A borsótermelés.

A borsó a mezőgazdaság egyik legnagyobb hasznát hajtó és sokoldalú szolgálatot teljesítő növénye, melyre, sajnos, gazdatársaink nem vetnek elég súlyt. Jól kezelt gazdaságban borsóvetésnek nem szabadna hiányozni.

Mielőtt a borsótermelés részletes leírásába kezdenék, szükségesnek tartom kiemelni, hogy a borsó miért fontos kelléke a gazdaságnak.

Elsősorban talajjavító, nitrogéngyűjtő képességénél fogva a kalászosoknak kiváló előveteménye. Gondos gazda kapálatja is és így gyommentes talajba kerül az utónövénye. A magja mint elsőrendű szükségleti cikk, nagy értéket képvisel. Ha zölden szedjük a borsót, emberi táplálék, mely nagy keresletnek örvend. A szárazborsó a téli étrendnek fontos kelléke.

Vetőmagját a külföld állandóan keresi, hisz a zöldborsó-konzerv és a szárazborsó-konzerv készítése sok angol és amerikai gyárat foglalkoztat és a hajósnép főtáplálékát képezi ily alakban. Az amerikai háztartások 80 százaléka csak konzerváruból készíti a lunchot, vagy dinert, mert az amerikai háziasszony nem szeret sok időt a főzéssel elpocsékolni.

A borsó héját liszté feldolgozva, a mesterséges takarmányt készítő gyárak használják.

A borsótörmelék úgy sertés-, mint szarvasmarhaszabaknak elsőrangú. Lóval, kőlikát előidéző hatásánál fogva, csak más abrakkal keverve ajánlatos etetni.

A borsószalma táplálékértékénél fogva a másod-

rendű takarmányfélék közé sorozható, de mindenestre jobb, mint valami savanyu réti széna.

A ló, szarvasmarha és juh szívesen eszi. Pelyvája nagy táplálékértékénél fogva a takarmány-pác-készítésnek fontos kelléke.

Amint láthatjuk, a borsónak magja, hulladéka, szára, levélzete és főleg a gyökere is hasznos. A gazdának; körülbelül a gazdaságban oly minőségben kell hogy részeseüljön, mint a háztartásban a sertés vagy a liba. Fontos, hasznos, nélkülözhetetlen, semmi veszendőbe belőle nem megy.

A borsótermelés csak akkor lesz eredményes, ha megadjuk a kiszemelt táblának a rendes, gondos művelést. Az elővetemény tarlóját idejében szántjuk le, az őszi szántását el ne mulasszuk. Tavasz vetésbe borsót vetni nem ajánlatos. Az őszi szántást tavasszal tárcsázzuk meg jól, hogy kellő magházat találjon a vetőmagunk. A borona a még meglévő kis rögöket elaprózja s ezt követheti a vetőgép. Törpeborsókat 6, félmagasakat 8-9, magas borsókat 9-11 hüvelyk távolságra vethetünk.

Magmennyiség a borsó nagyságától és a talajtól függ, nemkülönben a mag csirázóképességétől. Kis szemű magvakból 80-tól 90 kilóig, nagyszeműből 90-től 100-ig, nagyszemű vetőborsóknál 120 kg. vetőmag kell magyar holdankint.

A borsót kikelése után azonnal kapáljuk; fejlődése szerint 3-4 hét múlva ismét, harmadik kapálásra már nincs szükség, mert a gyom fejlődését elnyomja, a nedvességet megőrzi az árnyékolás.

Ha nagy értékű vetőmagot akarunk termelni és nagy árt elérni óhajtunk, akkor már a második kapálás idején tartuk szemmel a borsót és távolítsuk el a tömegtől a levélzetelakban és színben elütő borsónövényeket. Ezek visszautlések, esetleg a mag közé véletlenül belekeverődött idegen egyedek.

Virágzásnál a pirosvirágúak eltávolítása fontos. Van pirosvirágú cukorborsó, abból a fehérvirágúak eltávolítandók.

Ha ezt nem végezzük kellő pontossággal, akkor hüvelyképződésük meglepetéssel látni fogjuk, hogy a borsótáblánkon tompa orru, hegyes végű, madarcsőrű hüvelyek tömkelege nevet reánk. Pedig az a különböző alakú hüvely különböző színű, nagyságu és alakú borsót termel és a mageladásnál már egy kis százaléka a keveredésnek súlyosan latba esik az ármegeállításkor. Ezeket az idegen borsómagvakat csak kézzel lehet kiválasztani, arra még gépet nem szerkesztett senki; a kézi erő pedig drága, azt számításba kell hogy vegye a vető és ezt mindig a termelővel fizeteti meg.

A borsóaratás időpontját nagy gondossággal kell megállapítani. Ne arassuk zölden a borsót, ne esépeljük nyirkosan.

Az aratás időpontjának megállapítása azért fontos, mert úgy a nagy korai, mint a kései aratás a borsószemek szinképződésére hatással van és annak nem időszerű megtörténte a fajtaazonosság megállapítását megnehezíti, de néha lehetetlené teszi.

Az aratás csak nyűvés útján történjen egész vékony rendekbe, melyeken keresztül a tarló látható legyen. Minél vékonyabb a rend, annál hamarabb szárad a borsó és magázás esetén könnyen leperog az eső. Forgatni hajnalban két-három napon keresztül kell a villa fokával. Ha száraz a borsó, akkor három rendből készítsünk egyet; jöhetnek az igák, vihetjük a borsót a cséplőgépre.

A borsó csépléséhez szükséges, hogy a cséplőgépen változtatásokat eszközöljünk. Az áttétel 500-600 fordulatszámmal igazítandó, hogy a dob tulságosan gyors fordulata folytán ne törjék a borsó. A dob sinéket falécekkel helyettesítsük. A dobkosarat pedig béleljük ki igen vastagon; tehetjük azt 3-4 réttel régi elhasznált zsákokkal, esetleg nemezzel, vagy akár milyen az üstét enyhítő anyaggal. A dob kibélelése igen fontos, mert a dob a magkiverés alkalmával nagy erővel hajtja a borsót a plével bélelt kosárra; ezáltal igen magas százalékú törött borsót kapunk, ami természetesen nagy érték-különbséget jelent.

A cséplés után a borsót lehetőleg azonnal szénkevezzük. Azt cementszett gördörben otthon is megtehetjük. A borsót beleöntjük a gördörbe, tetejébe

a méterházsáknak megfelelő szénkeveget öntjük, vízhatlan ponyvával légmentesen elzárjuk és 24 óra múlva a zsiszik csírája is meg van öltve. Ezekután a raktárban megszeleltetjük, ill. átrostáljuk.

Akinek nincsen megfelelő cementgödre, vagy nem hajlandó cementgödört csinálni, az elküldheti a borsóját az országban lévő nagy borsótisztító telepekre, ahol a tisztítást igen méltányos áron eszközölik.

Ha tenyészanyagot akar a gazda termelni, illetve anyagot céljaira kívánja borsó magjait eladni s főleg ha tudja, hogy mely borsót termelt, tanácsos azt a borsót még kézzel is átválogattatni; az idegen, lyukas, rágott, esetleg foltos szemek eltávolításával ugynevezett elsőrendű árut hoz a piacra, amelyért igen magas árat érhet el.

Derera József.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A magyar bab minőségének javítása.

A „Köztelek“ folyó évi 26. számában megjelent ilyen című közlemény nagyon helyesen rámutatott arra, hogy a magyar babkivitel versenyképességét hogyan lehet megjavítani. Azok a szempontok, amelyek e cél elérése érdekében ez a közlemény említi, nagyon könnyen betarthatók, illetve a kívánalmaknak megfelelő minőségű bab nagyobb tömegben már az idén is összegyűjthető lesz, ha a termesztők a nemesített fehér babok termesztését felkarolják. Ugy a gazdának, mint a babexportőröknek érdeke, hogy a nemesített fehér babok minél nagyobb kiterjedésben természetesen. Ezek nemcsak bővebben termők, hanem egyszerre egyenletesen beérnek, az aratási munkálatok végzését megkönnyítik s mivel fajtiszták, azoknak kézzel történő drága átszemelése kikerülhet. A magnak egyenletes nagysága a nemesítéssel biztosítva, csak a tisztáltságot, törött és szorult apróbb szemeket kell eltávolítani, amit a Stabel- és Lenner-féle babosztályozó jól elvégez.

Könnyebb lesz a babexportőröknek munkája az egyöntetű áru összegyűjtésénél, ha ők maguk is a nemesített fehér babok termesztését szorgalmazzák azáltal, hogy vásárlásaik alkalmával a nemesített fehér babokat keresik, azoknak előnyt adnak. Ebben az esetben a babtermesztő gazdák tapasztalni fogják, hogy a nemesített fehér bab keresett áru lévén, saját érdekük, hogy eme babfajták termesztését jobban felkarolják, ami jelenleg, sajnos, nem történik kellő arányban.

Egészen új előttem, hogy a külföld a nagyszemű babokat keresi s hogy ezeknek külföldi elhelyezése könnyebben menne. Eddig ugyanis a kereskedők az aprószemű babért többet fizettek s a háziasszonyok szerint azok gyorsabban főnek meg, azért ezeket jobban kedvelik és a gazdák inkább az aprószemű babfajták termesztését karolták fel.

Ezek ellenére a magyar babnemesítők nemcsak a kisebb szemű, hanem a középnagy és a nagyszemű babok nemesítésével is foglalkoznak. Így a Hatvani Növénynemesítő R.-T. négyféle babfajtát nemesít, melyek közül már háromnak vetőmagját nagyobb mennyiségben is forgalomba hozza. A negyediknek, éppen a legnagyobb magvúnak, a „Sopron“ nevű nemesített fehér babnak vetőmagjával csak a jövő esztendőben jöhet piacra, miután ennek nemesítéséhez később fogott hozzá. Lássuk csak ezeknek a nemesített hatvani baboknak a tulajdonságait.

A nemesített hatvani „Gyöngy“ bokorbab. Ez a babfajta az általánosan ismert cukorgyöngybabból egyedi tenyész kiválasztással; állítottott elő. Fejlődése alacsony, eszményi bokorformájú, magas hüvelyállással, miért is egészen bátran kaszálható. Ez a magtisztaság biztosítása szempontjából fontos tulajdonság. Érése korai s ezért a kora őszi veteményeknek kitűnő előveteménye. Magja gümbölyded, közep-nagy. 1000 szem sulya: 431 gr. Vékony héja, köny-

A PETRÓLEUMÜZEMŐ

FORDSON

TRAKTOR

a gazda univerzális-erőgépe!

egyszerű
gazdaságos
megbízható

FORD-AUTOMOBILOK, FORDSON-TRAKTOROK
AUTORIZÁLT KÉPVISELETE:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B
Sürgényeim: CASE BUDAPEST 225 TELEFON: József 62-52

CHINOIN GYÓGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁRA H.-I.
TELEFON: 163-56, 132-54, 95-30

Mezőgazdasági osztály

Rügyfakadás után permetezze GYÜMÖLCSFÁIT

MONILIA (gyümölcs-
penész) ellen: **SULFAROL**

ALMAMOLY ellen
virágzás után: **ARZOLA**

A vértetű terjedését meggátolja: **ALMOLA** Minden sebhelyet, különösen az almáknál, be kell tapasztalni!

Peronospora ellen: **PEROSAN** permetezésre.
Mész nem kell hozzá!

Fürt-, lombperonospora
és lisztharmat ellen: **VERDOLA** porozásra.

nyen fűvő és kitűnő ízű. E kedvező tulajdonságánál fogva bátran csemegebabnak is nevezhető. Termőképessége csak közepes. 1924. évben 770-820 kg.-ot adott kat. holdankint. Vetőmagjából 50 kg. vetendő kat. holdankint, 30 cm. sortávolságra. Aki a jóízű és az emésztési zavarokat nem okozó babot kívánja, annak ezt a fajtát nyugodtan merem ajánlani.

Nemesített hatvani „Gazdasági“ bokorbab. Ezt a babfajtát a közönséges magyar fehér babból egyedi tenyészkiválasztással állítottuk elő. Fejlődésre közepes bokor, kellő óvatossággal kaszálható. Erőse középkorai, egyenletesen beérő. Magja hosszukás, közepes, lapított, könnyen fűvő, kellemes ízű. 1000 szem sulya 168 gr. Termőképessége bőtermőnek nevezhető. 1924. évben 971-1094 kg.-ot adott kat. holdankint, 35 cm. sortávolságra. Aki a bőtermő babot kívánja, annak figyelmébe ajánlhatom ezt a fajtát.

Nemesített hatvani „Vilmos“ bokorbab. Ezt a fajtát az általában ismert német „Vilmos császár“ nevű bokorbabból egyedi tenyészkiválasztással nemesítettük. Fejlődésre magasabb bokor, kissé futásra hajló. Erőse középkorai, kevésbé egyenletesen érő. Magja előbbinél nagyobb, lapított, hosszukás, könnyen fűvő, 1000 szem sulya 214 gr. Bőtermő, 1924. évben kat. holdankint 880-1028 kg.-ot szolgáltatott. Vetendő kat. holdankint 40-45 kg. vetőmag, 35-40 cm. távolságra.

Nemesített hatvani „Sopron“ bokorbab. Ez a babfajta a soproni tájfajtából egyedi tenyészkiválasztással nemesített. Magas növényű és hatalmasra fejlődő eszményi bokorforma, hosszú hüvelyekkel. Erőse középkorai. Magja nagy, telt, hosszukás, jól fűvő. Bőtermő. 1924. évben 988-1089 kg.-ot adott kat. holdankint, 1000 szem sulya 467 gr. Vetőmagjából 50 kg. vetendő kat. holdankint, 35-40 cm. sortávolságra. Aki a nagyszemű babot keresi és kedveli, annak ezt a fajtát ajánlhatom. Ennek a fajtának vetőmagját csak a jövő esztendőben hozzuk először forgalomba.

A fenti fajtaismeretéből látható, hogy a hatvani nemesített babok fejlődésre és egyéb tulajdonságaikra különböznek egymástól. Feltűnően különböznek a mag nagyságában is, melyet az 1000 mag sulya híven megjelöl. Legkisebb magvu a „Gazdasági“ és legnagyobb magvu a „Sopron“ nevű bab. De még a „Gazdasági“ sem olyan apró, mint például a Riszgyöngy, vagy a Heves megyében kedvelt gyöngyösi babé. A rizsgyöngybabnak 1000 szem sulya 120 gr. körül váltakozik.

Ha a nagyszemű babok kivételre kerestettek, akkor a hatvani „Gyöngy“ és a „Sopron“ nevű babfajták erre igen megfelelőek. Csak hogy ezek elterjesztését maguknak az exportőröknek kellene támogatniok. Hogy pedig nagyobb tömegben egyöntetű babot lehessen vidékenként összegyűjteni, arra kellene törekednünk, hogy az egyes babtermő vidékeken, különösen a kistermelők körében ezek a nemesített babok elterjedjenek. Ez nem a növény-nemesítő feladata. A mezőgazdasági kamaráknak, gazdasági egyesületeknek, szövetségeknek, gazdaköröknek stb. szebb és az országra hasznosabb munkakört nem ismerek, mint a nemesített növényfajták elterjesztését. Különösen a bálnál arra kellene törekedni, hogy bizonyos vidékek egyöntetű minőségű, egyféle babfajtát termesszenek. Ebben az esetben tekintélyes mennyiségű kivittl árunk lenne és a minőség javítása rövid idő alatt megoldást nyerhetne.

Nagytelek.

Legány Ödön.

ÁLLATORVOSI BELGYÓGYÁSZAT

Irtó: Dr. HUTYRA FERENC és Dr. MAREK JÓZSEF
I. kötet: Dr. Hutya Ferenc: Fertőző betegségek, ára 154.000 Ft
II. kötet: Dr. Marek József: A szarvasmarha betegségei, ára 305.000 Ft
Postaküldések külön fizetendőek!
„Patria“ r.-i. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Központi)

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Dégen Árpád dr.

Védekezés a gyümölcsfák moniliabetegsége ellen.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy minden gyümölcsstermesztő mérlegelje komolyan azokat a nagymérvű veszteségeket, amelyeket a moniliabetegség az összes gyümölcsfajtafenekében mindenütt és évenként állandóan okoz. Tárnyilagosan meg lehet állapítani, hogy nagyobb veszedelem nem fenyegetheti a gyümölcsfákat, mint a *Sclerotinia fructigena* és a *Sclerotinia cinerea* élősködő gombafajok, a moniliabetegség előidézői. Ez a veszedelem nemcsak az évi gyümölcs-szüret tetemes csökkenését okozza, de ismétlődő esetekben, lassan bár, de magának a fának elhalását is okozhatja. Az ellene való védekezések az esztendőnek különböző szakáiban végezendők és abban a helyzetben vagyunk, hogy meg tudunk jól küzdeni vele szemben, kivált akkor, ha a gyümölcskert gazdája nem elszigetelten nem egymagában cselekszik, hanem közelebbi és távolabbi gazdaszomszédjai egyformán járnak el. Ez a betegség t. i. járványosan terjed és azért az együttes, közös védekezésnek igen nagy jelentősége van.

Tájékoztató utmutatásul alább közöljük az érdekeltekkel, mindazokat a már régebben bevált teendőket, amelyek megfelelőek és mint óvintézkedések mulhatatlanul szükségesek.

1. Oszkor, levélhullás után a koronáriszen fityegő, összeaszott gyümölcs-mumiákat, amelyek a betegség miatt keletkeznek, el kell távolítani és eltűzelní, mert a rajtuk óriási tömegben levő betegségi csírák (spórák) magukban rejtik a jövő évi fertőzések veszedelmét. Nem szabad azokat trágyadombokra vetni, mert onnét a szél a spórákat szertehordja.

2. Következő teendő a téli permetezés, amelynek legvégző ideje rügyfakadás előtt van. Erre a célra kitűnően bevált az 5%-os Solbar-oldat, mivel ennek megbízható gombaölő hatása van. *Höstermann és Noack*, németországi kiváló növényorvosok a betegségtől legsúlyosabban szenvedő cseresznyefákön végeztek kísérleteket és elismerően nyilatkoznak (Handelsblatt für den deutschen Gartenbau 1921. évfolyam, 271. lap).

3. Tél végén, vagy kora tavasszal a gyümölcsfák nyeseise közben minden beteg, száraz, vagy macskamezes vesszőt, galyat, vagy ágat el kell távolítani és eltűzelní.

4. Közvetlenül az elvirágzás után az egész koronát 1 szazalékos Solbar-oldattal kell permetezni.

5. Nyár folyamán az összes éretlen és érett, foltosan rothadó gyümölcsöket a fáról le kell szedni, a földre hullottakat pedig össze kell gyűjteni és mélyen elásni, vagy tűzbe vetni, mivel ezek is tovább fertőznek.

6. Oszkor, levélhullás után a korona csurgója alatt levő talajt mélyen alá kell forgatni, hogy a reá hullott penészspórák milliói ne kerülhessenek a szelek által a fákra.

S. K.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

ÉS

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Bonyhád-szimmentáli szarvasmarhatenyésztő egyesület megalapozása Somogyban.

Somogy vármegye állattenyésztése, így szarvasmarhatenyésztése magas fokon áll. A tenyészállatvásárok tanúsága szerint ugyanis a somogy megyei gazdák állatait évről-évre a kiosztásra kerülő díjak

jelentékeny hányadával tüntetik ki. De nemcsak a közép- és nagybirtokosok, illetőleg a bérlők, hanem a kisgazdák is értékes állattenyésztéssel rendelkeznek. A szarvasmarhatenyésztés különösen Fonó és Alsóközségekben fejlett. A somogyi józan gondolkodású kisgazdák tudatában vannak annak, hogy a szarvasmarhatenyésztésnek hathatós fejlesztője a törzskönyvelés és a tejjellenőrzés. Ez irányú törekvésüket a földművelésügyi kormányunk, az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara, a Somogy megyei Gazdasági Egyesület és a gazdasági felügyelőség hathatós támogatásban részesíti.

Miután az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara meghívására Szentandrás György m. kir. gazdasági tanár f. évi március hó 15-én Fonó község gazdáival megállapodott a bonyhád-szimmentáli tájfajta szarvasmarhatenyésztő egyesület szervezésének módozataira és kivételére nézve, április hó 6-án megtörtént az állomány felvétele.

Az állomány felvételénél megjelentek a helyszínen: Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai nyilvános rendes tanár, Mesterovits Iván m. kir. gazdasági főfelügyelő, Szentandrás György m. kir. gazdasági tanár, Varga Sándor dr. m. kir. állategészségügyi főfelügyelő, Brokés Rezső m. kir. gazdasági főfelügyelő, Biró Sándor m. kir. gazdasági felügyelő, Paál Dezső m. kir. gazdasági segédfelügyelő, Preussberger Károly gazdasági egyesületi titkár, Horváth Jénő mezőgazdasági kamarai igazgató, Molnár Pál kamarai segédtitkár, Sey Oszkár igali főszolgabíró, Nyír Ede dr. járási állatorvos, Szentiványi József, a kegyestanítórend h. kormányzója és Spörer Tivadar gazdasági intéző.

A szarvasmarhaállomány megvizsgálását Wellmann Oszkár dr. elnökletével nyolctagú bíráló-bizottság végezte, melynek tagjai voltak: Brokés Rezső, Varga Sándor dr., Szentiványi József, Preussberger Károly, Paál Dezső, Molnár Pál és két választott kisgazda, névszerint: Kisfónai József és Bálizs Imre. Az elővezetett állatokat Wellmann tanár módszere szerint bírálták el. A bírálati lapon feljegyezték az állatok leírását, az esetleges eltérést a fajtajellegtől, a testmértéket, az egyes tulajdonságok és a külső testalkat értékszámait. A kimagasló jó tulajdonságokat és lényeges hibákat a bírálati lapon az állat körvonalait feltűntető alakzaton jelekkel juttatták kifejezésre. A tenyésztésre alkalmas állatok B. I., B. II. és B. III. osztályba soroltattak. A bírálati lap másodpéldányát az állat tulajdonosa kapta kézhez, az eredeti példány pedig a törzskönyvi lapba kerül.

A megszemlélt 63 tehén közül 52-öt láttak el osztályozási lappal, 11 állat tenyésztésre alkalmatlannak bizonyult. Az 52 tehén közül 11 B. I.-rendű, 27 B. II.-rendű és 14 B. III.-rendűnek ítéltetett. A vizsgálat a község két kiváló bikájára is kiterjedt, melyeket a község jelentékeny anyagi áldozattal az ideai tenyészállatvásáron szerzett be a hírneves ráthéraházi tenyésztőből. A bíráló-bizottság egyúttal megállapította, hogy a tehének melyik bikával párosztatandók. A tehének végleges törzskönyvelése az állományfelvételi adatok alapján akkor fog eszközöztetni, ha már a tejjeléről egyéves adatok állnak rendelkezésre.

A bírálat befejezése után, mely egynapi munkát vett igénybe, a tenyésztő egyesület kisgazdái hét fejesi biztost és két póttagot választottak, akik a hivatalos tejjellenőrzést havonta kétszer végzik. Miután a fejesi biztosok feladatait Mesterovits Iván főfelügyelő részletesen ismertette, mindnyájan fogadalmat tettek Sey Oszkár főszolgabíró előtt. Ugyanugy fogadalmat tett a község bikapásztora arra nézve, hogy a bikák fedeztetésénél mindenkor a kézhez kapott beosztás előírása szerint fog eljárni.

Örömmel jegyezzük ide, hogy a fonói szarvasmarhaállomány felvétele a szomszéd községekből is számos érdeklődőt vonzott oda. A Gölléből, Taszárról és Patalomból átjött kisgazdák az ott látottak után maguk is a fonói példáját óhajtják követni. A mozgalomnak igazi sikere akkor lesz, ha a tenyészítés széles körben megértő és lelkes gardára

VEZÉRKÉPVISELET:

„LIGO“ R.-T.

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.

TELEFON: 194-11

Bürgönyeim: LIGORT, BUDAPEST

KEREKES ÉS TANKRENDSZERŐ

25 ÉS 50 LÓERŐS TRAKTOROK

80 LÓERŐS MOTOREKÉK

SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA

NEMÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS

TARTÓS, ÜZEMBITOS NEMET GYÁRTHÁNY

PÓTALKATRÉSZEK 1752 JAVÍTÁSOK

Svájci precíziós munka:

S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGYALAPÍTÁSI ÉV
1890TELEFON;
161-49

7464

Lerakat: **S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGY R.-T.**
BUDAPEST, VI., GYÁR-U. 28.

támaszkodhat. Erre nézve különben már előre jelezhettük, hogy az Alsódunántúli Kamara május hó 3-ára kiváló szakemberekből álló bizottságot hívott össze Dombóvárra a Baranya-Somogy és Tolnai bonyhád-szimmentáli szarvasmarhatenyésztés jövő munkájának megbeszélése és egységes tenyésztési terv kidolgozása végett.

W-n dr.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: **Knausel-Herdliczka Ernő.**

Megjegyzések a szántógépek használatához.

Klinger Zsigmond dr. megjegyzéseihez az általam közölt Fordson-tractor üzemmerlegére vonatkozólag az alábbiakban válaszolok.

Amikor az első Fordson-tractort megvettem — az elsők között voltam —, a környék gazdái igen bizalmatlanul nézték vállalkozásom, ma pedig legközelebbi szomszédságomban már 7 van üzemben. Nekem nincs sofföröm, hanem csak egy általam irányított és kiképzett gépészke és béresem és még sincsen semmi bajom a 2 traktorral és nincs 40.000.000 K. javítási költségem, 39.000.000 K. olaj- és 33.000.000 K. petróleum-kiadásom a benzin- és kenőcs-kiadásokon kívül, mint Klinger Zsigmondnak.

Mi lehet az oka ennek? Semmi más, mint a gép helyes és célirányos kezelése és alkalmazása szakszerű felügyelet, kellő óvatosság és az elhasználásra kerülő üzemanyagok folytonos és rendszeres ellenőrzése.

Ha az igazságot helytelenül kezelem és táplálom, úgy munkaképessége csökkenni fog, majd beteg lesz. A betegség okát és helyét a jószágnál sokkal nehezebb megtalálni, mint a gépnél, mert utóbbit bármikor széjjel szedhetem. Alapfeltétel azonban, hogy a gép egész technikáját értsem, mert ennekül tapogatódzásba kerülök, amit mindenkor a kiadások rovatának ijesztő emelkedésében tapasztal a hibás fél és amit a gép hibás szerkezetére vagy rosszására hárit.

Azzal semmiképpen sem tettünk eleget a hibák megállításának, hogy az állítólag legjobb embert alkalmazzuk, mert ezt is ellenőrizni kell, kivéve ha elméletig is teljesen tisztában van a gép szerkezetével és működésével. Ezért feltétlenül szükséges, hogy a gazda maga az elméleti tudást elsajátítsa, mert különben igen sokszor kárát vallani ismeretlenségéből.

Klinger Zsigmond dr. szerint szerencsém volt, hogy oly gépeket kaptam, amely két gép együttesen nem fogyasztott annyit, mint az övé.

Köztudomású, hogy bármily rendszerű szántógépek teljesen egyforma alkatrészekből vannak összeállítva, tehát itt szerencse igazán nem játszik szerepet. A világ legnagyobb növénytermelési kísérleti állomásán, Rothamstedben, Angolországban 1918. óta 4 Fordson-tractor dolgozik s mai napig, egészen csekély pótlásoktól eltekintve, az elhasználódásnak nyomátsem találják rajtuk. Az 1924. évi talajtani világkongresszuson Rómában alkalmam volt egész földtekéről összejött szaktudósokkal erről is érdeklődni és mindegyiktől a legjobb felvilágosításokat nyertem. Klinger Zsigmond dr.-nak talán szerencsétlensége volt? Nem hiszem! A kezelésben és a tulajdonosoktól volt a hiba.

Távol áll tőlem, hogy a Ford-gyárnak vagy képviselőinek reklámot csináljak s közlésben csak az vezetett, hogy gazdatársaimnak esetleg hasznára legyenek. Számítatlan gazda keres fel levélileg és személyesen is tanácskérés és felvilágosítás céljából és mindeniknek teljesen önzetlenül állok rendelkezésére, éppúgy Klinger urnak is, ha idefárad. Traktoraimat most szedtem először teljesen széjjel, utána néztem mindennek és igen csekély hibáktól eltekintve, az elhasználódásnak nyomát sem lehet észlelni.

Minden gép kezelése és használata bizonyos ismereteket és ami a fő, a legnagyobb lelkiismeretet és

merem azt mondani: szeretetet követeli. Ha ezek bármelyikében hiány mutatkozik, úgy az ember saját magában keresse a hiba okát.

Elhiszem, sőt meg vagyok győződve róla, hogy a traktorépítési technika a közeli években igen nagyot fog haladni és igen sokféle új típusú szántógép fog a piacra kerülni — rossz is volna, ha ez nem következne be —, de ha mindig az újat várjuk, akkor állunk és nem haladunk. Ami az üzemzavarokra vonatkozó körkérdezt illeti, az egész éven át csak egyszer fordult ilyen elő az egyik Fordson-tractornál, amikor az egy órán át kint a szántásnál állott. Mire kikerkeztem, a hibát egy belső kábelszakadásban állapítottam meg (a négyes kábelből szakadt el egy), amit pár perc alatt rendbehoztam s a motor az új kábel beérkezéséig a foltozással szaladt. Szelep-beköszörülést az őszi szántás megindítása előtt eszközölttem egy eső napon.

Jelenleg a szétszedett traktorban 3 golyócsapagyaat cseréltek ki és új dugattyugyűrűket alkalmazok, mert ezeken kopás észlelhető.

Hogy mennyi ideig lesz a Fordson-tractor használatban, azt előre megállapítani nem lehet, tudomásom szerint, amit egy amerikai egyetemi tanártól nyertem, ott már 8-éves Fordson-tractorkok is kifogástalanul dolgoznak még.

Megdönthetetlen tény azonban, hogy a legszolidabb építésű szántógépet egy óra alatt helytelen és szakismeret nélküli kezeléssel, még ha a legnagyobb jóakarattal is áll fent, épp úgy tönkre lehet tenni, mint egy gyengén épített helyes kezeléssel és gondozással hosszú éveken át kifogástalanul használni.

Oly gépet pedig, melyet kellő gondossággal nélkül évekig lehesse használni, soha emberi elme felépíteni nem fog.

Hogy a gazda mily rendszerű szántógépet állítson üzembe, az elsősorban talajának minőségétől függ, melyre nézve a műegyetem gépkísérleti állomása szakszerű felvilágosítással szolgál, másodsorban függ azonban — és ez a fontos — a gazda anyagi erejétől. Ez okból azt ajánlanám a hazai gyárainknak, hogy elsősorban ne virtuskodó szántógépeket építsenek, hanem olyant, amely oly olcsó, mint a Fordson-tractor.

Közleményemben az üzemmerlegre vonatkozólag a traktor napi átlagos teljesítményét illetőleg hiba csuszott be, amennyiben az nem volt 5 kat. hold, hanem csak 3, ami különben is a következő mondatból is természetszerűleg kiténik, mert mint legnagyobb teljesítményt a 2 traktorra 15.800 □-ölet említek, tehát egyre csak 7900 □-öl esik, ami 4 kat. hold és 1500 □-ölet felel meg.

Cserhátsurány.

Kreybig Lajos.

Új rendeletek.

(A gazdasági munkabérmegállapító bizottságok díjazása. — Kávékonzervbe mesterséges édesítőszer felhasználási tilos. — Védekezés az olasz sáska ellen. — A forgalmi adópótlék mérséklése. — Állami ellenőrzőjegy tejtermékek részére.)

A gazdasági munkabérmegállapító bizottságok díjazása.

A földművelésügyi miniszter 25.600. számú rendelete értelmében május hó 1-től kezdve a gazdasági munkabérmegállapító bizottságok elnökei 5 aranykorona, a bizottsági tagok pedig 4 aranykorona napidíjban, továbbá mindannyian 30 aranyfilléres kilométerenkénti fuvarpénzben részesülnek.

A gazdasági munkaviszonyból felmerülő ügyekben eljáró közigazgatási hatóságok elnökei a 25.700. számú földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében május hó 1-től kezdve ugyancsak 4 aranykorona napidíjtal és 30 aranyfilléres kilométerenkénti fuvarpénzt igényelhetnek.

Az aranykorona értékben megállapított összegeket papirkoromban annak az átszámítási kulcsnak alapulvétele mellett kell kifizetni, mely a kifizetés hónapjára a közszolgálati alkalmazottak illetményeire nézve megállapított.

Kávékonzervbe mesterséges édesítőszer felhasználási tilos.

A földművelésügyi miniszter 45.878. számú rendelete kimondja, hogy pótkávé, kávépótló és kávékonzerv gyártásánál mesterséges édesítőszer (sacharin) felhasználni tilos. 1922-ben ugyan az állandó felülbíró tanács javaslatára

több pótkávégyártó vállalat kapott ilyen engedélyt, ezt azonban csak az akkori cukorhiány, a magas cukorárak s a cukornak ezzel kapcsolatos beszerzési nehézségei indokolták. Időközben azonban a cukorhiány teljesen megszűnt s így a táplálékördvel nem bíró mesterséges édesítőszer felhasználásának nincsenek meg többé az indokai. Ennek fogva a földművelésügyi miniszter f. é. június hó 30-ával hatályon kívül helyezi a sacharin felhasználásával való pótkávégyártásra kiadott engedélyeket s a már készletben lévő ilyen sacharinnal édesített készítmények forgalombahozatalának végső határidejét f. évi december hó 31-ében állapítja meg.

Védekezés az olasz sáska ellen.

A földművelésügyi miniszter 78.940. szám alatt több vármegye és törvényhatósági jogú város első tisztviselőjéhez, illetve tanácsához körrendeletet intézett, melyben az olasz sáska kártételeinek elhárítása céljából szükséges intézkedésekre nézve ad utasítást. Nevezetesen elrendeli, hogy minden birtokos tartozik birtokán az olasz sáskát megjelenése után a hatósági útmutatás szerint haladéktalanul irtani, a birtokossági közös legelőn pedig az olasz sáska irtásához közmunkát kell igénybe venni. Közterületeken, községi legelőkön, töltéseken, árkokban az olasz sáskát a község köteles irtani.

A forgalmi adópótlék mérséklése.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a forgalmi adónak késedelmes fizetése esetén kiszabható adópótlék mérsékléséről. A rendelet szerint: aki adóbevallás alapján készpénzben fizetendő forgalmi adóját a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 nap alatt be nem fizeti, a késedelem minden megkezdett hónapjára adópótlék címén 3%-ot köteles fizetni, amely pótléktelt a pénzügyigazgatóság méltányosságból a felére mérsékelhető. Az eddigi törvényes rendelkezések szerint a forgalmi adónak késedelmes fizetése esetén havi 10%-os nem mérsékelhető adópótléket kellett fizetni s most a pénzügyminiszter ezt szállította le havi 3%-ra s az eddigi rendelkezéstől eltérőleg még azt is lehetővé tette, hogy méltányos esetekben az érdekeltek kérelmére ez az adóteher is mérsékelhető legyen.

Állami ellenőrzőjegy tejtermékek részére.

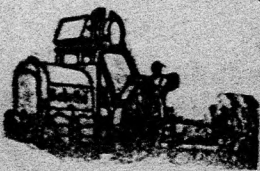
A folyó évi április hó 22-én kihirdetett 1925. évi X. t.-c. felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a hazai tejtermelés fejlesztése, a hazai tejtermékek külföldi hírnevének emelése és kelendőségének fokozása érdekében a törvény rendelkezéseinek megfelelően állami ellenőrzés alatt készült belföldi tejtermékeket forgalombahozataluk előtt állami ellenőrzőjeggyel látassa el. Ez a tejtermékeken alkalmazandó ellenőrzőjegy azt bizonyítja, hogy az illető tejtermék állami ellenőrzés alatt készült és minősége megíti a törvényben megszabott színvonalat. Az állami ellenőrzés gyakorlására s az ellenőrzőjegyek kezelésére ellenőrző állomás lesz felállítandó és állami ellenőrzőjegy csak olyan tejtermékek kaphatnak, amelyeket előállító tejjgazdaság vagy tejjüzem magát az ellenőrzésnek aláveti. A földművelésügyi miniszter az ellenőrző állomás teendőinek ellátásával a M. Kir. Országos Kémiai Intézetet, a M. Kir. Tejkísérleti Állomást vagy más állami intézményt jelölheti ki. A törvény részletesen szabályozza ezután, hogy milyen minőségű tejtermékek láthatók el állami ellenőrzőjeggyel. Így nevezetesen részletesen megállapítja a vajra vonatkozó szabályokat, továbbá kimondja, hogy egyéb tejtermékekre vonatkozó külön szabályokat a mezőgazdasági kamarák meghallgatása után a földművelésügyi miniszter rendeletileg állapíthat meg.

LEVÉLSZEKRÉNY.

A rovatban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerekesztői” írtakat.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetései, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

A takarmányrépa magtermelése dugványrépával.
12. sz. kérdés. Hogyan kell „dugvány”-répaneveléssel a takarmányrépamagot termelni? Mikor vetendő a fenti célra a mag, illetve, mikor a leg-helyesebb azt vetni? Mekkora sortávolság? A növények mily távolra hagyandók meg egymástól? illetve mi az okszerűbb, a teljesen sűrűre hagyott, vagy hany cm-re? „Dugvány”-répának mekkora nagysága répa a megfelelőbb (esetleg hány grammos)?

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN
SZÁNTÓ-és CSÉPEL
35-40 HP

EXCELSIOR MOTOREKÉNK

TESSÉK ISMERTETÉST KÉRNI

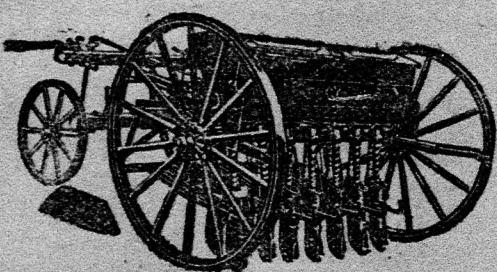
TÁVIRATI-ODM:

MAGYAR ÁLLAMOS GÉPGYÁR R.-T. DAIMAGPOUCH BUDAPEST

AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH

TELEFON: 5-72

GAZDÁK SZÁMÁRA KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK: Magyarországi hivatali központja: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

Vetőgépek, acélekék

és egyéb mezőgazdasági gépek

legtökéletesebb kivitelben WEISS MANFRÉD R.-T. vezérképviselőségénél

„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérlok Kereskedelmi Részvénytársasága

Telefon: 65-49 és 65-50.

Budapest, VI., Teréz-körut 26.

Sürgönyom: „Pyramis”

Osztály: Műszaki, gabona-, liszt-, takarmány- és gyapjuosztályok. Vetőmagtisztítóüzem. Bankszáll. Részvényéke 1-3 milliórd

Az „anya“ és „dugvány“-répákból termelt magvak közül melyeknek adható gazdaságilag vége a nagyobb előny? Esetleges különleges munkája van-e az így termelt répanak? Hogy a legelőszérűbb eltartható a dugványt jövőre? Egy hold dugványvetésből hány hold magrépaterület nyerhető? A magtermelés céljára a dugványrépa mikor rakandó ki és minő növénytavoltra? A magtermelés alatti időben különleges munka szükséges-e a dugványok részére, esetleg műtrágya?

T. E.
Felelet a 12. sz. kérdésre. A takarmányrépát dugványgyöktermelés céljából ugyanakkor vetjük, amikor annak rendes vetési ideje van, vagyis március második vagy április első felében. A sortávolság 30-35 cm. és lehet a sorokban ritkán, vagyis úgy vetni, hogy erre a szűkebb sortávolságra holdankint ugyanannyi magot vetünk, mint amennyit rendes sortávolságra vetnénk, de jobb, ha valamelyes több magot vetünk, mert ha a vetésállomány nagyon ritka, akkor túl nagy dugványgyökerek teremnek. A dugványvetést úgy kell kiegyezni, hogy a gyökerek a sorokban 6-12 cm. növénytavolságban álljanak. Egyeztetlenül nem célszerű a dugványvetést hagyni, mert ahol sűrűn áll a répa, nem képes a gyökér megfelelő nagyságra kifejlődni, tehát a fentírt sűrűbb vetés nem megfelelő. A vetés ápolási munkája egyébként a rendes takarmányrépa vetésével megegyező.

A dugványgyökér nagysága, illetőleg súlya, takarmányrépafajták szerint változó és nagy átlagban a 70-150 gramm súlyú dugványgyökereket mondhatjuk megfelelőeknek, ha azok egyuttal fajtájukban, vagyis gyökéralakra és színe is megfelelőek, egyuttal hibátlan levélkoronával bírnak. A dugványgyökerek átválogatásánál ezeket a szempontokat figyelembe kell venni.

A jó dugványgyökerek után átlagosan nagyobb és erőteljesebb maggomolyok nyerhetők, mint a fejlett anyarépák után, mert az előbbieknél rendszeren csak a főhajtásuk terem magot, de vannak olyan tapasztalatok is, hogy kedvezően, száraz időjárás esetén, sovány földben, a dugványok után nevelt növények és magok gyengébbek voltak, mint az anyarépák után termettek. A holdankinti magtermésük is rendszeren nagyobb, mert velük sűrűbben ültethetjük be a magrépaterületet, a dugványrépa veremelési és ültetési költsége is kevesebb, mint a fejlett anyarépáé. A dugványról történő magtermelés tehát gazdasági szempontból előnyösebb, azonban nagy hátránya az, hogy a fejletlen dugványrépák fajtájellege nem bírható meg teljes biztossággal és ha állandóan csak dugvány után termeljük a takarmányrépamagot, az hamar elfajszik. Ezért a dugványrépa magtermelése csak akkor nem hátrányos, ha előzőleg és utána ismét fejlett anyarépák után termeljük a magot.

Ez a növénynemesítőkre és azokra a magtermelőkre vonatkozik, akiknek feladatuk és érdekük, hogy jó fajtaértékű takarmányrépamagot hozzanak forgalomba. Olyan gazdaságok azonban, amelyek saját céljaikra termelik a répamagot, évről-évre dugvány után termelhetik azt, ha e célra évenként új, megfelelő fajtaértékű magot vásárolnak. Bár ez esetben is kétszer egymásután történik dugványtermelés, mert az eladott magot a nemesítők legtöbbje szintén dugványról szaporítja, a jól kitenyészett és fajszilárd takarmányrépafajtáknál azonban ez még nem okozhat nagyobb fokú hanyatlást, ha a második dugványtermelés után a dugványtermelés ugyanazzal a növényanyaggal nem folytattatik. Ezt egyébként könnyen lehet azzal ellenőrizni, hogy a dugványtermelésre használt magból — azonos termelési viszonyok között —, egyuttal rendes módon vetett, tehát fejlett répát is termelünk.

A fent közöltek — vagyis a szűkebb tenyészterületen kívül — a dugványrépatermelés más kü-

lönös kezelést nem igényel és az a rendes takarmányrépavetéssel azonos módon eszközölendő. Téli elraktározása, az aratás alkalmával végzett átválogatás után, a fejlett répával azonos módon prizmában történhetik. Száraz homokkal vagy földdel rétegezve prizmazható, de enélkül is jól eltartható, ha kellő fokban érett állapotban és nem átázva kerül a prizmába.

Egy hold dugványrépavetés után nagy átlagban 10 hold magrépaterület bevetésére alkalmas répa-dugványt nyerhetünk, de legtöbbször csak 7-8 holdra elegendő az. A dugványgyökerek, azok nagysága szerint 30×30, vagy 45×45 cm. sortávolságra ültethetők ki magtermő korukban, az utóbbinál nagyobb tenyészterület már legtöbbször sok, azonban buja talajon a tenyészterületük 60×60 cm.-re fokozható. Ha a tenyészidő folyamán, például a levéltetvek elleni permetezés céljából és különösen aratáskor a répa között jární akarunk, akkor a szűkebb sortávolság alkalmazása esetén minden 4, vagy 5 sort szélesebbre állíthatjuk. A műtrágyák közül foszforsavtrágyát érdemes a közvetlen istállótrágyázáson kívül a magrépa alá adni (kat. holdankint 200 kg. szuperfoszfát). Az ápolás munkája: rendszeres kapálás, szükség esetén a rovarellenségek (pajor, levéltetű) irtása. Sűrű ültetés esetén a magrépát nem szükséges karózni, mert a dugványrépa hajtása különben sem olyan erőteljes fejlődésű, hogy azt igényelje. Magérés után a magpergés lehető meggátolásával, sarlóval, vagy kendervágó késsel levágjuk a magszárat és a kővékké kötve, a mag esőzéstől mentes utánérlelésével kézzel, vagy géppel csépelhetjük ki a magot.

Grábner.

A gazdaközönség köréből.

A gazdatiszti törvény.

A 25 évvel ezelőtt megalkotott gazdatiszti törvény még abban az időben sem elégitette ki az érdekeltek óhajait, de mint e téren az első kezdeményezést szívesen fogadták. Azóta a gyakorlat megmutatta a törvény hiányosságait s módosításra szoruló részeit. A gazdatiszti nagygyűlésen e tekintetben kívánalmak jutottak kifejezésre, melyek megoldásra várnak.

Hallottunk kijelentéseket, hogy e kívánalmak egy része a magántulajdon szentségére nyul bele. Nem marok ebbe az, mikor iparvállalatok, gyárak jóformán a kijelölt munkásokat vehetik csak fel? A törvényt nem azok részére alkotják, akik alkalmazott munkáját értékelik s azok megélési lehetőségét biztosítják, hanem főként azok részére, kik, sajnos, ellenkező állásponton vannak.

A nyugdíjügy rendezetlen. Ott, ahol a gazdatiszti, ha nem is küzd éppen anyagi gondokkal, de nem rendelkezik oly jövedelemmel, hogy abból öreg napjaira valamit megtakaríthasson, ott érthető, hogy bizonytalan jövője feletti tépelődés munkabírásának s munkakétségének egy részét leköti. Ha nem értékelik a tudást, a szakavatottságot, a tanuláshoz s szakiskolához nincs létjogosultsága. A gazdatiszti sajátos foglalkozása miatt tömörülmi nem igen tud, műveltségénél fogva nem erőszakoskodni, de aki közelebbről érdeklődik, hallhatja, hogy vannak sajtósebei, melyek gyógyítást kívánnak és nemzetgazdasági érdek, hogy gyógyítsanak.

Nagyvenyim.

Gróhmann Károly.

*) A gazdatisztek kötelező nyugdíjbiztosítása ügyét az OMGE ugyancsak felkarolta, midőn a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete által ebben tárgyban a földművelésügyi minisztériumhoz intézett felterjesztését teljes egészében magáévá tette, tudatában lévén birtokosainak annak, hogy csak biztosított jövő gondolatával lehet a szakemberektől is kifogástalan teljesítést várni. (Szerk.)

A barázda mellől.

Megrendelésre közölt és a napilapokban olykor olykor megjelent tudósítások dicshimnuszokat zengetnek a szépen fejlődő vetésekről s a jó kilátásokról a folyó évi termést illetően.

Szemből ezekkel a tendenciózus újságközlésekkel a való állapot ugyancsak lehangelő.

A nagy szárazság (s ezalatt a csapadékszegény telet is értem), már is érezteti a hatását a réteken.

Nem lesz széna! Mindenkor az április csinálta a gyepek és a rét hozadékát, hiszen a német gazda ezt megőrkítette egy példabeszédben:

Ein nasser April und kühlere Mai
Machen viel Hafer und Heu!

Az a szomorú való, hogy nem fejlődnek a rétek, milliárdokra rugó kárt jelent az országnak, mert mindezeket a hiányokat a gazdaközönségnek mesterséges erőtakarmányokkal kell pótolni, amelyek az értéktörőből kimaradnak s az általános jövedelmet apasztják.

A kedvező február az egész vonalon megindította a mezőgazdasági munkát úgy, hogy ma már készen van a tavasziak elvetése, beleértve a kapásnövényeket is s most már nincsen semmi dolog, hát bele lehet fogni a kiszántásba...

Hiszzen nehezen megy neki a gazda az ekével a buzatáblának, hátha mégis magához tér az a beteg vetés és jobban lesz...

De a kiadós jó meleg eső csak nem akar jönni s ami volt, csak olyan izelítő, amivel nem lehet jólakni.

Igy nem marad más hátra, mint könyörtelenül kiszántani az üres foltos és gazos táblákat, hátha terem mégis egy kis köles legalább.

Ilyen a vetések állása ma. 25% kár az egerek és varjúk pusztítása révén s másik 25% kár a szárazság folytán elmaradt bokrosodásban és fejlődésben. Itt, sajnos, csak fél olyan termés lesz, mint tavaly volt, ha különben rendszeren lefolyik a vegetáció.

Persze a rovarok veszélye még mindig Damokles-kardja gyanánt lebeg a fejünk felett s ma még nincs olyan ember, aki a saskáról valami biztos megnyugtató nyilatkozatot tehetne. Egy dolog csak bizonyos. A gazdák nem kellő gondossággal kezelik az óvintézkedéseket a pusztító rovarok kiirtására. Hanem ha már megvan a baj, akkor a kormányt szidják, mint a bokrot, mert ez olcsó és kényelmes!

A belvisszabályozás, úgy ahogy, már el volna intézve — papíron! Az állam a szanálási költségekkel a visszabályozási társulatnak tekintélyes összegeket bocsátott rendelkezésre s majd csak lesz valamikor mégis valami a rég vajdó kérdésből.

Posztívumokat valami tényleges folyamatban levő nagyobb szabású munkáról senki sem tud s nem kell hozzá más, mint — erős hit, amely boldogít!

De nekünk óriási területek állanak rendelkezésre, amelyek visszabályozás esetén ezekre menő holdakat szüzi erőben állítanak a természet szolgálatába.

Ertem ezalatt a Tisza jobbpartjának szabályozását Városnaménytől Örvényig. A kilencvenes években egy külföldi szakférfiut kalauzoltam ezen a vidéken s ez már akkor — zöldárja volt — bámulta a mi éhhetetlenségünket s közönyünket.

Hogyan? Önök itt csak a romantikus, vadregényes helyzetet kedvelik, önök itt millió és millió mázsa búzát s repcét produkálhatnak s ehelyett csak kárászokra és keszegekre halásznak!

Azóta is a Tisza jobbpartja úgy áll védőgát nélkül, mint azelőtt, a világ teremtése óta!

Podig az emberek ezrei munkát kérnek és munkát várnak.

Sohasem volt ilyen jó alkalom a munkanélküliek foglalkoztatására, mint most.

Uj, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztörökrosta!

Az összes létező lemeztörökrostaikat messze felülmúlja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztörökrostaiknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A legrövidebb törekasztalnál is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szabadalmazott lemeztörökrostaik alkalmazásával.

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítészeti, gép- és rostalemezgyár

Telefon: József. 91-27 Budapest, X., Szilávy-u. 20-30. Gergely-u. sarok. Sürgönycim: Graepelék Budapest

Gyárt és szállít még teljes malombarandozásokat, egyes malomgépeket, traurókat és lyukasított lemezeket bármilyen célra.

F & S golyóscsapágyak

cséplőgépekhez állandóan raktáron.

Terveket kidolgoz, költségvetéseket készít és gyorsan szállít:

VECSEY JENŐ

okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kistáció-utca 11. szám.
Telefonok: József 39-02 és József 51-99
Sürgönycim: Vecseyék Budapest

Ma, amikor a külföldi tőkét igénybe vesszük, nyissuk meg a külföld számára a mi aranybányáinkat. A jó, humuszgazdag termőföld felszabadítása olyan befektetés, amely gazdag kamatozatot biztosít. Az egyik kifogása a jobbparti szabályozásnak az volt mindig, hogy a meder szűkítésével a balparti gát koronáját is kellene emelni.

Ha már most a jobbparti árteret szabályozzák, a balparti gáton is kellene újabb szabályozási munkát végezni, amihez az érdekeltség hozzájárulása képtelenség.

Erre az én külföldi szakemberem ezt mondta: „Tessék koncessziót adni a gáttesteken vasútépítésre és a Tisza hajózására szabadalmat s akkor az érdeklődés világszerte ébredni fog a Magyarországon létesítendő vizumunkák iránt, amelyek így a vizierőt felhasználják a villamoserő fejlesztésére is.”

Én magam laikus vagyok, nem tudom, vajjon mindezt igaz-e vagy sem. De azt tudom, hogy mi bizony egy lépést sem haladtunk előre ezen a téren s azt is tudom, hogy a munkanélküliség oly mérvet ölt, amely már aggasztóvá válik.

Tehát ne a szakközvegek véleményét kérjük ki, mert akkor a bürokratizmus hinárjába el fog veszni az ügy, hanem egyenesen a külföldi tőkepenzes embereihez forduljunk s mondjuk meg nekik, hogy itt ingyen vasútépítési engedélyt kapnak, itt folyóhajózási koncessziót nyernek, ha a Tiszát szabályozzák.

Ezek az urak majd felhajtának angol, olasz és amerikai mérnököket, hogy véleményét mondjanak és csinálják meg azt, amit mi éhhalálunkban és közönyünkben Adam apánk óta nem csináltunk meg s az emberek százai munkát és kenyeret kapnak!

Tiszafüred.

Weisz Gáspár
földbírtokos.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűlése Szily Tamás elnök elnöklésével a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le folyó hó 13-án Pécsen, a vármegyeház nagytermében. Az elnöki jelentés felölelte az egyesület múltévi tevékenységét, mely a szűkös anyagi körülmények folytán, az egyesület régi tevékenységével szemben visszaesést mutat, de minden remény megvan arra, hogyha az anyagi erők rendelkezésre fognak állni, mind fokozottabb mérvben tud majd az egyesület feladatának megfelelni. Az elnök elparentálta az egyesület elhunyt érdemes tagjait, Stenge Ferenc alispán egyesületi alelnököt, Vörös Mihály igazgatót, Brázay Kálmán, Herbert János tagokat, kiknek emlékét jegyzőkönyvileg megörökítették. Megemlékezett az elnök Förster Jenő lemondott igazgató érdemeiről, ki hosszú évek során át, fáradságot nem ismerő lelkiismeretességgel vezette az egyesület ügyeit. A közgyűlés érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. Toldy Zsigmond titkár terjesztette elő ezután az egyesület jövőévi programját, mely szerint állatdijazásokra, gazdanapok előadások mintagazdaságok stb. rendezésére 100 milliót és tejjellenőrző szervezetek létesítésére 100 milliót fordít az egyesület, melyhez azonban anyagi ereje kiesi lévén az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara áldozatkész-ségét veszi igénybe. Az egyesület tisztikarának 6 éves mandátuma lejárván, Szily elnök megköszönte a tagok bizalmát és új választás megejtésére hívta fel a közgyűlést azzal, hogy dr. Stein Lajos, Driesz Lajos másnemű elfoglaltságuk miatt, Csizsar János pedig agg korára való hivatkozással az alelnöki tisztelet tovább vállalni nem hajlandók, a közgyűlés ezeknek is kifejezte halás köszönetét és elismerését sok évi önzetlen működésükért. A korelnöki széklet Krasznay Miklós foglalván el, az ország és a gazdák nehéz viszonyaira való tekintettel megértés és összhangban való működésre buzdította lelkes beszéddel

a gazdaközöniséget és felkérte, hogy elnökké az egyesület eddigi nagyérdemű elnökét válasszák meg. A közgyűlés nagy lelkesedéssel újból Szily Tamást választotta elnökké és alelnökké dr. Igaz Béla prelátest Förster Jenő kir. gazdasági tanácsost és Muszty István nemzetgyűlési képviselőt. Az igazgató-választmány tagjaivá, a gazdatársadalom vezető tagjai lettek bevalasztva. Végül Telekí Sándor indítványát emelte határozattá a közgyűlés, mely szerint felir a földművelésügyi miniszterhez, hogy a váltárgyalásoknál a szőlőgazdák érdekeire legyen figyelemmel.

A Csanád-, Arad-, Torontálmegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya I. hó 6-án rendes választmányi ülést tartott Purgly Emil főispán, egyesületi elnök elnöklése alatt, aki megnyitó beszédében különösen hosszasan foglalkozott a mezőgazdasági hitellel, amelytől joggal várhatjuk a pusztulásnak indult mezőgazdaságunk talpraállítását, azonban a hitel igénybevételénél feltétlenül számolni kell minden gazdának a teherbíróképességeivel s nem szabad elfeledni, hogy a hitel minden körülmények között vissza kell fizetni még pedig kamattal. A kellő számvetés, megfontoltág nélkül felvett hitel már sok gazdának okozta a pusztulását. Rámutatott arra a veszedelemre is, amelyet a külföldi államokban most megindult mezőgazdasági többtermelés jelent a magyar mezőgazdaságra. A veszedelem fokozódni fog akkor, ha a politikai viszonyok jobbra fordulásával Oroszország is bekapcsolódik a többtermelésbe. Végül a munkáskérdéssel foglalkozott s arra a megállapításra jutott, hogy a mai válságos viszonyok között úgy a gazdának, mint a munkásnak kölcsönös megértésre kell törekedni, vagyis a gazda ne kívánjon túlalacsony bért munkást szerződtetni, viszont a munkások is engedjenek sokszor támasztott tulköveteléseikből. Ezek után letergálta a választmány a folyó évi költségvetést, majd rátért az alapszabálymódosításra, melyet az erre kiküldött bizottság javaslata szerint a maga egészében változatlanul elfogadott. Targyalta a számvizsgáló-bizottság jelentését az 1924. évről, melyet terjedelmében tudomásul vett. A Magyar Gazdaszövetség megkeresésére előfizetett az egyesület a „Grüne Internationale” című folyóiratra, hogy ezáltal ezt a komoly nemzetközi mozgalmat figyelemmel kísérhesse. Kiterjeszkedett az 1924-ben termelt dohány áraira. Végül tárgyalta az OMGE és a cukorgyárosok képviselőinek tárgyalása folyamán kialakult egyezményt és elhatározta, hogy felirattal fordul a pénzügyminiszterhez, feltárva a buzaelőlegek után fizetendő buzakamatok terhes voltát s kéri a minisztert, hogy ebben a kérdésben való elvi álláspontját az egyesülettel közölje. Ezt követően az elnöki közgyűlés tartott meg. Ráth József igazgató-elnök előszavában megemlékezett a tárgysorozat egyes pontjairól, azokat néhány előzetes magyarázószóval ajánlotta a jelenlevők figyelmébe s egyúttal felhívta a közgyűlés figyelmét az ülés után tartandó ciroktermelési értekezletre, melyre a földművelésügyi kormány Jablonowski József kísérletügyi főigazgatót és Kern Herman kísérletügyi igazgatót küldötte le. A tárgysorozat egyik pontja szerint a harmadik alelnöki állás betöltése is felvetett, azonban miután a csatló csonka vármegyék szervezése még teljes befejezést nem nyert, ennek befejeztéig a választmány ezt a tárgysorozatról levenni javasolta. Ezek után a közgyűlés jóváhagyta az előterjesztett költségvetést az 1925-ik évre. Tudomásul vette a számvizsgáló-bizottságnak az 1924. évi számadásokról szóló jelentését s ennek alapján Tóth Arisztid titkárnak a felmentvényt a szokásos óvások fenntartása mellett megadta. A közgyűlés a számvizsgáló-bizottságba, ennek zavartalan működését biztosítandó, Luncz Géza dr. és Ringenbach Gyula személyében két póttagot választott. A közgyűlésen a tagok egygyedre nem lévén jelen, az alapszabálymódosítás letargyalható nem volt, miért is erre 14 napon belül új közgyűlést tartanak.

Uj mezőgazdasági kulturintézmény az Alföldön.

Magyarország mezőgazdasági kulturintézményeit a múltban részben szándékosan, részben pedig a körülmények kényszerítő hatása alatt az ország legnagyobb gabonatermő vidékétől az Alföldtől távol, a határmenti vármegyékben létesítették. Ezek az intézmények, hogy mily áldásos eredménnyel dolgoztak, misem bizonyítja jobban, mint ama vidékek fejlettebb mezőgazdasága. Így pl. Dunántul úgy az állattenyésztés, mint a talajművelés sokkal magasabb színvonalon áll, mint az Alföldön. Ennek a magasabb mezőgazdasági kulturának oka nem tisztán az ottani talaj- és éghajlati viszonyokban, vagy pedig az ottani lakosok magasabb kulturérképében keresendő, hanem főként ama vidéken elhelyezett mezőgazdasági kulturintézetek: a Magyaróvári Gazdasági Akadémia, az Országos Növénytermelési Kísérleti Állomás, a Növénynevelési Intézet, a Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomás, a Tejkísérleti Állomás, Gépikísérleti Állomás, továbbá a Keszthelyi Georgikon, a Sárosvári Tejgazdasági Szakiskola stb. működésében. Ezek az intézetek részben közvetlen, részben közvetett uton állandó érintkezésben állottak és állnak ma is a gyakorlati gazdákkal s így közvetlen közelből terjesztették az ottani viszonyoknak megfelelő újabb vívmányokat és gazdasági ismereteket.

Az említett és a Dunántul összpontosított mezőgazdasági kulturintézményeken kívül Kassán, Debrecenben és Kolozsváron volt még a régi nagy Magyarországnak akadémiaja, melyek szintén oly nagy távolságra voltak az Alföldtől, hogy onnan is éppen úgy, mint a Dunántulról hirdették és terjesztették mezőgazdasági ismereteket újabb vívmányainak hullámai csak elmosódottan jutottak oda, hatásuk azonban alig, vagy egyáltalában nem volt érezhető, minek oka az Alföld különleges talaj- és éghajlati viszonyaira vezethető vissza.

Ennek az évszázados hiánynak pótlására létesült Szegeden a M. Kir. Alföldi Mezőgazdasági Intézet, melyet 1924. év október hó 26-án ünnepélyes keretek között adott át a földművelésügyi miniszterium a nyilvánosságnak.

Ennek az intézetnek feladata az Alföld különleges talaj- és éghajlati viszonyainak tanulmányozása és az azokkal kapcsolatos talajművelési és növénytermelési hibák felkutatása, orvoslása, szóval az eddig mellőzött Alföld mezőgazdaságát rávezetni a többtermelés útjára. Hogy ennek a sokoldalú és nehéz feladatának a létesített intézet megfelelhessen, keretében a következő önálló állomások nyertek elhelyezést.

I. Növénytermelési Kísérleti Állomás.

Ennek feladata: a) Az alföldi különleges éghajlati és talajviszonyoknak megfelelő talajművelés és növénytermelés kérdéseinek tanulmányozása, a gyakorlati és elméleti eredményeknek a gazdaközöniség körében való terjesztése.

b) Az egyoldalú gabonatermelés mellett a jövődelmezőbb ipari és kereskedelmi növények termesztésének terjesztése, mely azonkívül, hogy a gazdálkodást szilárdabb alapokra fekteti, azzal az előnnyel is jár, hogy azok termelése alaposabb talajmunkát, növényápolást és trágyázást igényel s így az utána következő kalászosok kedvezőbb körülmények közé kerülve biztosabban teremnek.

c) Az alföldi viszonyoknak megfelelő szárazságot bíró nemesített növényfajták előállítására, a már előállítottak közül kikeresni a legmegfelelőbbeket s ezek használatát terjeszteni és gyakorlati jelentőségét ismertetni. E téren különös és fontos feladatának tekintik az Alföldre alkalmas minőségű búzákat kitermelését és a már meglévő ilyeneknek terjesztését.

d) Főként a kereskedelmi és ipari növényeknél az export lehetőségének előmozdítása végett az egyes növények termelésénél az egyöntetű talajművelés, vetés, trágyázás és növényápolás irányítása,

Mezőgazdasági gépek és eszközök: **BÄCHER-MELICHAR**

eredeti DEYL-féle répakapálógépek és fogatos Kapálók, fűkaszálógépek, lógereblyék

Budapest, V., Vilmos császár-ut 60

TELEFON: 28-02 és 18-57

Sírhely: KULTUR

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, X., NOSZLOPI-U. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF → és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben

Külön osztály javítások részére!

hogy ezáltal nagyobb mennyiségű és egyenlő minőségű mezőgazdasági cikk kerülhessen forgalomba export-célokra.

e) Ezenkívül feladata gyakorlati gazdák bevonásával széleskörű istálló- és műtrágyázási kísérletek beállítására és a műtrágyáknak a gazdák körében való terjesztésére.

II. M. Kir. Talajtani és Agrokémiai Állomás.

a) A mezőgazdaságot érdeklő talajismereti, növény-táplálkozási kérdéseknek, a talaj termőképességét befolyásoló tényezőknek tanulmányozása.

b) Az Alföld különleges viszonyainak megfelelő talajjavítási, művelési, trágyázási módzatoknak, a szárazság elleni védekezés, az öntözés stb. kérdéseinek tanulmányozása, az újabb eljárások kipróbálása.

c) Az állomás különös súlyt vet a talajjavításokra, főleg a szikes és egyéb gyenge termőképességű talajok javítására, hasznosítására.

d) Behatóan tanulmányozza a szikes talajokat, kutatja és kipróbálja azok javítását, értékesítését célzó eljárásokat.

e) Az egyes kérdések tanulmányozása, tisztázása végzett részben beható tudományos kutató vizsgálatokat, részben úgy az intézet telepén, mint a különböző vidékeken egyes gazdaságokban gyakorlati kísérleteket végez.

f) A kísérleteket az állomás saját kezdeményezésére, vagy az előjáró minisztérium rendelkezése alapján, az összes fenti kérdésekben szakszerű tanácsokat nyújt, szükség szerint magánfelek részére vizsgálatokat is végez.

Tanulmányainak, kísérleteinek eredményeit irásban, vagy szükség szerint szóban ismerteti.

III. M. Kir. Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomás.

a) Az 1895. évi XLVI. t.-c. végrehajtása Szegeden és területén, Csanád, Csongrád, Békés és Torontál megyékben. Eme törvény végrehajtása ma már kiterjed a mezőgazdasággal kapcsolatban álló mindenféle élelmiszerekre és anyagokra. Az állomás körzetében leggyakrabban előforduló cikkek a tej, a paprika, bor. Ugyancsak feladata az állomásnak oly anyagok vizsgálata is, melyek nincsenek a fenti törvény hatálya alá sorolva, de amelyek akár magánfogyasztás, akár ipari célokra megvizsgálandók.

b) Bár a paprika szintén az 1895. évi XLVI. t.-c. hatálya alá van sorolva, mégis ennek vizsgálata az állomás különleges feladata. Ugyanis a 83.000/1922. sz. rendelet alapján az állomás a paprikát minősíti, azaz minden egyes forgalomba kerülő tételt már az előállításnál vegytisztaságra és minőségre ellenőrzi, azt a minőséget jelző állami végjeggyel látja el és így különösen export lehetőségeinket emeli a paprikakereskedelemben. Ez a feladata az állomásnak fontos azért is, mert az ily irányú ellenőrzési akciónak Magyarországon első bevezetett példája, ugyancsak a külföldön, ahol hasonló irányú ellenőrzés már több kivételi cikknél be van vezetve. Eppen ezért nemcsak a minősítés, illetőleg a rendelet végrehajtása fontos az állomás részéről, hanem az egész akciónak oly irányú vezetése, hogy a jövőben minden tekintetben helytálló rendszer épüljön ki, mely kielégíti a gyakorlati igényeket is.

c) További feladata a vegyikísérleti állomásnak a tudományos irányú működés. Mezőgazdasági vonatkozású kémiai kérdések tanulmányozása, a vizsgálati módszerek kidolgozása. A paprikával kapcsolatban feladata a párhuzamosan folytatott nemesítési munkálatokat benső értékű számszerű adatokkal is támogatni.

IV. M. Kir. Kender- és Lentermelési Szakintézet.

a) A kender és egyéb fonásra alkalmas és kikészíthető hazai növények tápanyagfelvételének tanulmányozása a rost minőségére és mennyiségére nézve műtrágyázási kísérletek útján.

b) A különböző módok és az ázás tartalmának befolyása a nyert rost mennyiségére és minőségére.

c) A különféle berendezési áztatómedencéknek

anyagának és szerkezetének befolyása az ázás folyamatára és eredményére.

d) Az áztatásra használandó különböző összetételű vizek alkalmasságának megállapítása és tanulmányozása a bennük található: a) ásványi anyagok, b) mikroorganizmusok alapján, c) a víz hőfoka szerint s hogy milyen befolyással vannak ezek a nyert rost mennyiségére és minőségére.

e) Különböző áztatási módok, zöld és száraz kóro áztatása, egyszeri és kétszeres áztatás, egy és ugyanabban a vízben többszöri, illetőleg álló és átfolyó vízben való áztatás, valamint vegyi anyagok hatásának tanulmányozása a rost elválasztására és a nyert rost minőségére nézve.

f) A kender és len ázását okozó mikroorganizmusok és a kísérő mikroorganizmusok tulajdonságainak, valamint kölcsönhatásuknak megállapítása.

g) Különböző kender- és lenkiszító gépek munka eredményének és használhatóságuknak megállapítása.

h) Kender- és lenáztató szennyvizek tisztításának és értékesítésének tanulmányozása.

i) Kender-, lenhulladékok (pozdorja) tüzelő értékének és különböző felhasználásának kérdése, illetve tanulmányozása.

j) Olajmagvaknak vizsgálata olajipari szempontból. Az országban termelhető olajnövényekből előállított olajok ellenőrző vizsgálata. A növényi olajok előállításának és tisztításának kérdése.

Amint a fentiekben vázlatosan ismertett munkaprogramból látható az intézet keretében működő állomások bár különböző utakon, de egy kitűzött öli felé haladnak s működésüknek utja végére mindenben egy pontban az Alföld mezőgazdasági fellendítésében fog találkozni.

Hogy azonban az Alföldi Mezőgazdasági Intézet ennek a feladatának megfelelően, nem elegendő az egyes állomások tevékenysége és munkássága, ahhoz első sorban termékeny talajra és a gazdaközönség támogatására is szükség van, mely hivatva van az elhínt magot befogadni és azt úgy a saját, mint a haza javára hasznosítani. Bizunk benne, hogy az Alföld tanulni vágyó gazdaközönsége éppen úgy, mint a Dumántól népe bizalommal viseltetik a nagy anyagi áldozatok árán létesített *Alföldi Mezőgazdasági Intézet* működésére iránt s hisszük, hogy az eredményt, ha nem is máról holnapra érjük el, de az nem fog elmaradni!

Szeged. *Kozma Péter,*
a M. Kir. Alföldi Mezőgazdasági Intézet adjunktusa.

VEGYESEK.

A „Köztelek” legközelebbi egyesített (34-35.) száma a május 1-i munkaszünet miatt május hó 3-án fog megjelenni.

Halálozás. Özv. Szilárd Gyuláné, született Bokross Margit, a nemrég elhunyt Szilárd Gyula földművelésügyi tanár és jeles szakíró özvegye, e hó 20-án Csákvárott meghalt. F. hó 22-én temették a csákvári temetőben.

Konkoly Thege Sándor állatorvosi főiskolai magántanár. A földművelésügyi miniszter *Konkoly Thege Sándor* dr. OMGE titkár, az Allatorvosi Főiskola előadójának az „Állattenyésztési politika” tárgyköréből állatorvosi főiskolai magántanárként történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ebben a minőségében megerősítette. *Konkoly Thege Sándor* neve ismeretes a gazdatársadalom előtt, működésének megítélésére elég azokra a kiváló eredményekre rámutatni, melyeket mint egyesületünk állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának, valamint tejjgazdasági és lótenyésztési bizottságainak előadója elért. Több mint egy évtizedig volt a „Köztelek” társzerkesztője is. Az OMGE által évente rendezett tenyészállatvásároknak az a színvonalra, amelyen ma állanak, szintén *Konkoly Thege Sándor* széleskörű tapasztalatait és fáradságos munkáját

dicsérik. Tudását és tapasztalatait a mezőgazdaság javára nemcsak egyesületünk keretében értékesítette, hanem öt év óta előadója az Allatorvosi Főiskolának és két év óta a közgazdasági egyetemnek is. Lelküismeretes és fáradságot nem ismerő munkálkodással dolgozott mindig a gazdatársadalom érdekében, ezért a gazdaközönségnek teljes elismerését és bizalmát már régen kiérdemelte. Örömmel és szívéllyesen üdvözljük őt a most elnyert méltóság diszében, amelyben a munka méltán megérdemelt jutalmát látjuk és kívánjuk, hogy szép képességeit a mezőgazdaság érdekében továbbra is az eddigi sikerrel értékesítse.

A külföldi mezőgazdasági hitel kilátásai. A „Pesti Tőzsde” című pénzügyi lap legutóbbi száma vezetőhelyén *Korányi Frigyes* báró párisi követünk a mezőgazdasági hiteltárgyalások kilátásairól nyilatkozik. Eszerint a magyar mezőgazdasági hitel ügye iránt a külföldi pénzpiacokon élénk érdeklődés nyilvánul. Az angolokkal folytatott tárgyalások a legjobb mederben folynak, azonban előreláthatóan még hosszabb időt vesz igénybe, amíg dűlőre jutnak. Az angolok először alaposan áttanulmányozták az ügyet, mielőtt elhatároznák magukat és azután kívánják ismét felvenni a tárgyalások fonalát. Az angolok nem ismerik a mi záloglevéltípusunkat és tökéletes garanciát kívánnak minden eshetőségre nézve, első sorban lehetőleg az államtól. A külföldi tőkéknél legfontosabb a befektetés biztonsága s ezért az egész magyar földhitelkérdést ebből a szempontból kell megítélni. Véleménye szerint a célt egy típusú címletek kibocsátása útján lehet biztosítani, aminek a többi között az az óriási előnye is megvan, hogy a magyar mezőgazdaság hitelszükséglete állandóan biztosítja, mert e címlet népszerűsítése után állandóan újabb és újabb kibocsátásokat lehet az angol piacon elhelyezni. Természetesen nem kizárt dolog, hogy egyik-másik hazai pénzintézet is elhelyezhetne saját kibocsátású zálogleveleket a külföldön, ennek a lehetősége azonban föltöbb korlátozott, mert a londoni tőzsdére a kormány engedélye nélkül új papirokat bevezetni nem lehet, így ezeket csak tőkeerős nagy pénzintézetek vehetik át, mert számolni kell azzal, hogy ezeket hosszabb ideig kell a tárcájukban tartani. A kölcsönkérdés komolyságába vetett bizalomnak sokat ártott az a híresztelés, hogy 13-14%-os lenne a kibocsátandó záloglevél, mert kétségtelen, hogy maximum 9%-os típusról lehet szó. Ez természetesen független a tőketörlesztés mértékétől. A mai viszonyok figyelembevételével a kölcsönt 20 évi lejáratúnak tervezték. A magyar jelzáloghitel ügye iránt a legelőkelőbb angol és amerikai pénzesoportok érdeklődnek s így véleménye szerint minden remény megvan ahhoz, hogy ez a mezőgazdasági termelés szempontjából olyan nagyjelentőségű akció teljes eredménnyel járjon.

Tejtermelést ellenőrző körzet megalakulása Veszprém megyében. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület 1924. évi szeptember hó 20-iki értekezletén a vármegyében a tejtermelést ellenőrző körzetek újjászervezése tárgyában hozott határozatához képest, f. é. március 30-ára hívta meg az érdekelteket a közgyűlésre, melyen *Magyar Károly* dr. főispán elnököl, a földművelésügyi minisztérium tejjgazdasági szakosztályát *Szentandrásy György*, kir. gazdasági tanár, szakelőadó képviselte. *Szentandrásy* kir. gazdasági tanár előadásában ismertette az ellenőrző körzetek kiváló nemzetgazdasági fontosságát, azoknak a tejtermelés fokozására és végeredményben a tenyész kiválasztással kapcsolatos törzskönyvezés és tájfajta tenyésztés fejlesztésére irányuló célját. Ez az utóbbi cél azonban csak akkor lesz elérhető, ha a vármegyében több körzet létesül, melyek azután a Veszprémvármegyei Szarvasmarhatenyésztő és Törzskönyvező Egyesületbe tömörülnek. A körzetek oly adatokat szolgáltatnak, melyeket a tenyésztés bizalommal felhasználhat. A földművelésügyi minisztérium is csak az állandó felülvizsgálat mellett nyert termelési

A takarékos gazda géptőzeggel csépel

kedvező fizetési feltételek mellett
legjobb minőségű géptőzeget szállít

Magyar Általános Tőzegipar R.-T., Budapest
V., Mérleg-utca 4. Telefon: 137-03

Telepek: Sávolj, Fenékpuzta és Nádasdladány.

adatokért vállalhat felelősséget. Csakis ilyen adatok alapján lehet a köztenyésztést rendszeresen fejleszteni s ezek szabályozzák a tenyészállatok értékét is. Ismertette azután a költségeket, melyek tehenenkint és évenként a mai buzaárak mellett körülbelül 90.000 K.-ra rúgnak s végül néhány példával vázolta a körzetek rentabilitását. *Vuchetich György*, m. kir. gazdasági felügyelő bejelentette, hogy a felügyelőség a maga részéről is minden igyekezetével azon lesz, hogy minél több körzet alakuljon és hogy mielőbb létrejöhessen a Tenyésztő Egyesület. Természetesen azután köztenyésztés céljaira is első-sorban az ellenőrzés alatt levő tehenészetek állapotait fogja a felügyelőség beszerezni, melyre vonatkozólag annak idején a vármegyei állattenyésztési szabályrendeletnek ily irányú módosítása is mérlegelés tárgyává fog tétetni. Az érdekeltek azután több hozzászólás után tehenészetek ellenőrzése céljából egy körzetben, a veszprémi körzetben egyesültek. A körzet tagjainak nevei és a tehenészetek bejelentett létszáma a következő: *Veszprémi püspökség*: 58 darab, *Magyar Agrár és Járulékbank* tótvásonyi bér-gazdasága: 50 darab, *Zichy Béla* gróf, nagyvászonyi uradalma: 113 darab, *Eszterházy Tamás* gróf, devecseri uradalma: 40 darab és *Nirnsee Ferenc*, ajkai gazdasága: 45 darab. A körzet tehenállománya ezidőszert 306 darabot tesz ki. *Szentandrásy* tanár ajánlotta végül, hogy a megalakult veszprémi körzet tegyen megfelelő lépéseket, hogy szakszempontról a Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesülethez csatlakozhasson. *Kajdacsy Endre*, gazdasági egyesületi igazgató felszólalásában magára vállalta a szükséges tárgyalások lefolytatását és bejelentette, hogy tudomása szerint a pápa- és enyingvidéki gazdák körében is behatóan foglalkoznak az ellenőrző körzetek megalakításával.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Biróság (Budapest, V., Markó-utca 16.) újabban a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: az I. számú tanácsban április hó 28-ik napján *Csongrád város földmegváltási ügye*; a III. számú tanácsban április hó 28-ik napján *Rábapordány, Dör, Pásztori, Bodonhely és Rábaszóvát* községek földmegváltási ügye; 1925. évi április hó 29-ik napján tárgyalást vezető bíró *Felcsényi község ház helyreállítási ügyében* a csereterület megállapítására vonatkozó ítéletet; április hó 30-ik napján *Vatta község földmegváltási ügye*; a IV. számú tanácsban április hó 29-ik napján délután 5 órakor *Tivadar község földmegváltási ügye* (vonatkozással *Károlyi László* grófnak vagyonváltásig terjedő kisári és tarpai földbirtokára); április hó 30-ik napján délután 4 órakor *Ilk község földmegváltási ügye* (*Rochlitz Dávid* fia és *Rochlitz és Friedmann* cégek vagyonváltásig terjedő ügy); május hó 1. napján délután 4 órakor *Nárai község földmegváltási ügye*.

Részletfizetésre való gépvásárlás. A háborút követő nehéz gazdasági viszonyok nem voltak alkalmasak arra, hogy a gazdaságok gépfelszerelésüket pótolhassák, új gépeket vásároljanak. A pénzügyi és hitel hiánya folytán ez még ma is nehézségekbe ütközik, pedig a termelés menetének zavartalan biztosítása végett a mezőgazdasági gép- és eszközleltár kiegészítése immár elodázhatatlanul szükségessé vált. A hasonlóképpen a földbirtokreform során földhözjutott kis existenciák részéről is nagy a kereslet a mezőgazdasági gépek iránt, ezek azonban még fokozottabb mértékben hijjával vannak annak az anyagi erőnek, amely a szükséges mezőgazdasági gépek megvételére kell. Ezt a helyzetet nagyon ügyesen akarják kihasználni a gépgyártók, akik a legkülönbözőbb, sokszor nem is megfelelő gépeket a részletfizetés látszólagos előnyeinek nyújtásával igyekeznek a gazdákat rátküldeni. Ezzel a kérdéssel foglalkozva, a Budapesti Hírlap egyik utóbbi száma rámutat arra, hogy a részletbe való gépvásárlás amellett, hogy tulajdonképpen nagyon drága üzlet, súlyos veszélyeket is rejt magában, különösen a kellő ismeretekkel nem rendelkező kisgazdák számára. Ma már ugyanis a háború idejére szóló kivételes hatalom megszüntével érvényüket veszítették azok a rendelkezések, amelyek a háború alatt a részletfizetésre történő gépvásárlásoknál a gazdáknak hathatós jogi védelmet nyújtottak. E rendelkezések szerint ugyanis a mezőgazdasági gépek legnagyobb részénél részletvásárlás esetén azt az előnyt élvezték a gazdák, hogy a hátralevő vételárnak egy összegben való kifizetését csak akkor lehet követelni, ha az írásban kikötötték és a vevő legalább két egymásután következő részlet kifizetésével hátralevőben maradt. Olyan kikötéseket, hogy bizonyos, a vevő részéről előadódó mulasztások esetén a lefizetett vételár részlet, avagy a foglaló elvész, a rendelet semmisenk nyilvánított és megtiltotta váltott venni a nem járt részletek helyett. A tilalom ellenére vett váltó büntetendő kihágás és a vevő részéről visszakövetelhető, avagy ha az eladó már tovább forgatta, a vevő a váltó névértékének lefizetését követelheti. Az ügylettől való elállás jogát csak akkor ismerte el a rendelet, ha ez okiratban kikötötték vagy a gépet az eladó a tulajdon fenn-

tartásával adta el. Elállás esetén az eladót kötelezte a felvett foglaló és vételár részletek kamatokkal együtt való visszafizetésére, viszont a vevőt is a gép visszaadására és megfelelő használati díj megtérítésére. Minden olyan megállapodás, amely a rendelet szabályaitól a vevő hátrányára eltér, semmisenk nyilvánított. Még ennek a hathatós védelemnek ellenére is történtek visszaélések, amelyek ellen a gazdatársadalom erősebb jogi védelmet kívánt, e kivánságok azonban nem mentek teljesedésbe. Most, hogy a kivételes hatalomról szóló rendelkezések megszűntek, a gazdatársadalom megfelelő jogi védelem híján teljesen ki van szolgáltatva a részletfizetésre való vásárlásra buzdító gépgyártóknak. A parancsoló szükség a gépvásárlásokat elodázhatatlanná teszi s a gazdaközönység pénz hiányában súlyos feltételi részletfizetésekre is belemegy, sokszor anélkül, hogy annak következményeit látva vetné. A Budapesti Hírlap e jelenség súlyos következményeire utalva felhívja a kormány figyelmét az ebből származható bajokra és az immár hatályon kívül helyezett kivételes szabályoknak javított formában törvénnyel való életrekelését sürgeti.

Félfaru vasúti jogyek a debreceni juhászati kiállításra. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által Debrecenben május 10-12. napokon rendezendő országos tenyészjuhvásárra az ország legkiválóbb tenyésztői nagyszámú és kitűnő tenyészanyagot jelentettek be. A vásárral kapcsolatban május hó 10-12. napokon a kamara által rendezendő I. országos juh-tenyésztési kiállítás pedig hazánkban első ízben tárja elő szakszerű egészben mindazt, ami a juhtenyésztésre, továbbá a juhászati összes termékek feldolgozásával összefüggő. A kereskedelemügyi miniszter a kiállítás megtekintésére Debrecenbe utazni szándékozó közön-ség részére a MAV és általa kezelt helyi érdekű vasutak összes vonalain közlekedő gyors- és személyvonatok bármely kocsiját félfaru menetjegyekedvezményt engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalától Debrecen, Hunyady-utca 10. sz. kell kérni, az érte járó 8000 korona összeg egyidejű befizetése mellett. Az igazolvány május hó 8-tól május hó 17-ig érvényes Debrecenbe és kiindulási állomásra visszautazásra és bárki által igényelhető.

Mezőgazdasági munkakínálat és kereslet. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alatt működő Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központ Iroda (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium, II. em. 208.) most közzétett ki-mutatása az április hó első felére vonatkozó munka-kínálatot és munkáskeresletet tartalmazza. A folyó hó 15-én lezárt adatok szerint. A) *Foglalkozást keres*: 1. Községi előjáráságnál 35 arató, Gátér, Pest vm. 2. Hatósági munkaközvetítőnél 48 férfi és 3 női részes arató (lakhelyükön kívül is vállalnak munkát), Szeged. 3. Stuhl Ignác mint ispán, kulcsár, vagy 100 munkással hónapos (summás) vagy aratási munkát, Dunanagyvarsány, u. p. Dunakisvarsány, Pest vm. 4. Kvaacsok Dezső mint kovács vagy mészár, Mátrászele, u. p. Kisterenye, Nógrád vm. 5. Jakab Bertalan 100 aratóval, Borsodszemere, u. p. Szihalom. 6. Kókai József 30 mezőgazdasági vagy aratási munkással, Tápószecső, Pest vm. 7. Göbölös Lajos 6 havi munkára 100 munkással, Budapest, VI., Petneházi-u. 31., I. em. 24. 8. Kis János állandó munkahelyet keres, Battonya (Hangszövegkezelő), Csanád vm. 9. Puskovits János mint munkafelügyelő, magtáros vagy kulcsár, 4 polgári iskolát végzett, volt MAV raktárnok és polgári ruhás rendőr, Szolnok, Bárány-ut 2025. 10. Városi munkaközvetítő hivatalnál 40 földmunkás, 2300 mezőgazdasági munkás, 1100 arató, 400 cséplő, 400 summás és 10 cukorrépa-munkás, Békéscsaba. 11. Kovács Pál munkás-toborzó gazda 150 mezőgazdasági és cukorrépa-munkással, Békéscsaba, IV., Hal-u. 7. 12. Erős János lányával (18 éves) mezőgazdasági munkát, Budapest, I., Torbágyi-ut 9. 13. Körjegyzőségénél 600 arató, Rábakethely, Vas vm. 14. Községi előjáráságnál aratást vagy mezőgazdasági munkát: Babarcsi Sándor, Horváth Mihály, Cser István és Tóth Lajos, Aszár, Komárom és Esztergom vm. 15. Rajz József és 18 társa aratást vagy cséplést, Szigetvár, Somogy vm. 16. Körjegyzőségénél 16 mezőgazdasági cséplő, Kálmánca, Somogy vm. 17. Klárik László esperes-plébános 200 munkanélküli földmunkást jelentett be, Boldog, Pest vm. 18. Községi előjáráságnál 30 gazdasági és aratási munkás, Gara, Bács-Bodrog vm., községi előjáráságnál 50 gazdasági és aratási munkás, Tataháza, Bács-Bodrog vm., községi előjáráságnál 28 gazdasági és aratási munkás, Madaras, Bács-Bodrog vm., községi előjáráságnál 1400 gazdasági és aratási munkás, Mélykut, Bács-Bodrog vm. 19. Blaskó János (45 éves) mint mező- vagy erdőőr, tehenészgazda, munkafelügyelő vagy kulcsár (volt államrendőr, ny. rendőrfőtörzsmester), Zagyvaszántó, Nógrád vm. 20. Olajos János 30 földmunkással, Csongrád, Percel Mór-u. 4. B) *Munkást keres*: Az Országos Mezőgazdasági Munkaközvetítő Központ Irodánál (Földművelésügyi Minisztérium, II. em. 208.) 1. Székesfehérvári káptalan 35 pár arató keres az alábbi bérfeltételek mellett: 10 rész a cséplőgépből

és 10 rész a szalmakazalból; cséplésért 3-5%, Sós-kut, Fejér vm. 2. Polereczky Endre dr. szőlőmunkára 15 férfi- és 5 erősebb asszonymunkást keres április 1-től augusztus 15-ig konvenció (élelmezés, gabona stb. ellenében, Helvécia, Kecskemét mellett, Pest vm. 3. Láng Sándor 25 aratót és cséplőt keres, Szanda, u. p. Terény, Nógrád vm. 4. Szendey Béla dr. Vácra (Papvölgy) 3 holdra feles kertészt keres, budapesti címe: I., Döbrentei-tér 5. III. em. 3. 5. M. kir. ménesbirtok igazgatósága nyári munkára nagyobb-számu munkáscsapatot keres, Mezőhegyes, Csanád vm. 6. U. Szabó Endre 50 kat. hold kukorépa-föld megművelésére megbízható, jó munkásokat keres, Tiszadada, Szabolcs vm. 7. Hoffmann Testvérek mező-, erdő- és tógazdasága 100 mezőgazdasági munkást keres, Nagynémetegyháza, u. p. Bicske, Fejér vm. Felkérjük azokat a gazdaságokat, amelyek közzétételünk nyomán alkalmaznak mezőgazdasági munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti hivatallal közölni sziveskedjenek.

Helyesbítés. A „Köztelek” 30-31. számának 479-ik lapján a „Gazdaságos talajlazítás gördülő korongokkal” c. közleményben a 3-ik hasáb utolsó mondatában „melytől” szócskna kimaradt. A helyes szöveg ennek folytán a következő: „Az a hátrány, hogy... stb. időnkint mélyítő szántással... kiküszöbölhető”.

„Növényvédelmi Közöny.” Ilyen cím alatt a napokban kitűnő szerkesztésben, értékes tartalommal új növénytermesztési szaklap vonult a hazai szakirodalomba, amelynek az a kitűzött célja, hogy a növényi betegségek és ellenségek leküzdésének megkönnyítése végett közkinccsé tegye a mai tudás komoly eredményeit, amelyek a gyakorlatban beváltak. Az első számba a „Tekőszöntő” *Schilberzky Károly* dr. egyetemi m.-tanár, a szaklap főszerkesztője írta. *Vargha Ferenc* dr. „A lóhererák”-ról közöl alapos tájékoztatást a lóherő szántóföldi pusztulásának legfőbb okozójáról. A jelentések rovata-ban külföldi növényvédelmi szerek foglaltatnak. A „Külföldi szemle” rovataiban: az alföldi lisztharmat vonatkozását a fekvéshez ismerteti. A „Vegyes közlemények” rovataiban: övintézkedések a virághagymák károsodási ellen, pocok-irtási módok, a hasznos madarak védelme szerepelnek. További rovatok: „Irodalmi ismertető” és „Irodalmi szemle”. A „Növényvédelmi teendők” rovataiban az illető hónap növényvédelmi intézkedések különféle módjai vannak ismertetve. A „Közérdeklő kérdések és feleletek” rovataiban időszerű szakszerű utmutatások tájékoztatják a természeteket. A szaklap havonként egyszer jelenik meg a Magyar Növénynevelés R.-T. kiadásában. Felelős szerkesztője: *Füredi Jenő*. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII., Dohány-utca 20., II. em.)

Schwarz Gnsztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Műnienemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztatók nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Prima cseh, román és jugoszláv
bükkfaszenet
valamint **tűzfát**
vagonkételekben azonnal szállít, magyar koronákban is
LIGNOCOMMERCIA
FAIPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 32.
Telefon: 93-99 és 178-14. Sürlycím: Koberfa Budapest

KOMPRESSZOR

6000 kal., VI. D. tip., Astra, kondenzátorral, szővrefrigerátorral, szivattyúval és kb. 35-40 méter magasfeszültségű parafapokolású csővel eladó. Ugyanitt egy 500 l. vajakpáls is eladó. *Hajdu, Budapest, VIII., Tizsa Kálmán-tér 24.* 7653

Olcsó vegyi anyagok cukorrépatermelő gazdák részére!

Ajánlunk budapesti raktárunkból a legolcsóbb napi áron, minden más ajánlatnál kedvezőbb feltételek mellett, szavatolt minőségű, külföldi eredetű következő vegyi anyagokat:

külföldi klórbárlumot, eredeti hordókban,
külföldi la rőzgálcot 98/99%-os minőségben,
külföldi karbidot 300%-os minőségben (50-100 kg-os csomagolásban),
külföldi szalmiáksót (csengő-sót) 100-250 kg-os eredeti hordókban és más, a mezőgazdasági üzembn szükséges vegyi anyagokat.

A Cukorrépatermelő Országos Szövetkezetének, valamint az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek tagjai, ha a rendelés alkalmával tagsági minőségüket jelzik, a legolcsóbb napi árból (egy) %o engedményben részesülnek!

Beimel és Fia cég vegyi osztálya
Raktár és iroda: Budapest, V., Hold-utca 15.
Telefon: 34-75 7651

Ha szőlőkaróit és egyéb, a nedvességnek kitett faanyagát gomba-akárja övni a karóit legelőbbi cserélés nélkül 15 évig használhat...

FAKONZERVÁLÓ ANYAG-OT, mely a növényzetnek egyáltalán nem árt, teljesen szagtalan, 3-4 óra alatt megöli a már kijellett gombafajákat...

Karcagi Földművelésügyi szűkös kísérleti telepén kipróbált és kiválóan bevált traktor és igrással után alkalmazható

tárcsások

megérkeztek, ára ah Budapest K 15,200,000 - Traktorhoz burgonyaszedő K 14,000,000 - Traktorhoz utjavító és árokásó (90 cm. széles, 120 m. mély árkot ás) raktáron, ára K 11,000,000 - Speciális traktor-olaj, 18 visc., 240 lob., közvelen Amerikából rendelve, megérkezett kg-kint K 24,000.-

LINCOLN, FORD, FORDSON autorizált képviselője HALTENBERGER VILMOS, BUDAPEST VI., NAGYMEZŐ-UTCA 19. 7840 TELEFON: 66-15

Üzletáthelyezés!

Gyapjubizományi Üzletemet V. Dorottya-nca 9. szám alól V. Szabadság-tér 17. szám alá Tözsdepalota (főbejárati) helyrextem át. Új telefonszám: 76-99

GYAPJUT elsőrangú bel- és külföldi megbízásból, későbbi száll-tásra legmagasabb áron veszek ZEISLER ARTUR

Mig nem látja, el sem hiszi

Diagram showing a heating system with text: legedezségebb és legpraktikusabb fűtés. Magánházakban, villák, kastélyok, uradalmak, üzlethelyiségek és irodákban már több ezer berendezés üzemben nézze meg Andrassy-ut 67. sz. alatti legmodernebb berendezésű mintaszobáinkat.

Keszler Jenő és Fivére szerelői vállalat, egészségügyi berendezés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 67.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaszűkösjelentése.) 1925. április 23. Nagyobb kereslet és az amerikai piac szilárd irányzatáról érkezett jelentés hatása alatt a budapesti tözsdén is javult az irányzat és zárta a búzát 10,000, a rozst pedig 5000 K-val magasabb áron jegyezték.

Budapesti takarmányvásár. Április 24. (A szűkösjelentés) Rétiszéna II. r. ó 85,000-115,000, III. r. csomagolásra 50,000-80,000, mularszéna 140,000-170,000, lucernaszéna 180,000-190,000, zabosbikkonyiszéna 140,000-150,000, takarmányzsalma (árpa) 70,000-80,000, takarmányrőpa 60,000-70,000, alomszalma 50,000-70,000, zsupszalma 110,000, zsupszalma I kéve 5000-6000 K.

Vetőmagyok. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) Löheremag forgalma már lényegesen megesapant. Lucernamag. Olomzárólt árukban fokozott kereslet mutatkozik, ezért tisztításra alkalmas szép világos-színű áru könnyen elhelyezésre talál. Fűmagyok. A kereslet megbízható fűmagkeverékekben, igen élénk és az árak nem változtak. Répamag. A répbogarak, ugy a takarmány, mint a eukorrépában nagy károkat okoznak, ennek következménye, hogy a répbogarak pótvetésül még mindig élénken keresett. Muhar. Kötések csak elvétve fordultak elő. Kölesben javuló irányban érvényesült. Mustármagban mérsékeltlen javuló irányzat mellett kisebb áremelkedés volt. Cukorcirok, az előző heti árukban változatlanul jegyezték. Csillagfűtben megélenkült a forgalom, az irányzat azonban nem javult. Kendermag. A vetési időnyre való tekintettel nagy keresletnek örvend, ni az irányzat szilárdulását okozta. Bab. A külföldi érdeklődésének hiánya, mellyel szemben a kereskedelem tömeges kínálata állott, az irányzat tovább lanyhulását okozta. Lencse. Lanyhulásra hajló irányzattal tizteltlen. Mák. Élénk kereslet dacára nem volt üzlet, miután a kínálat rendkívül tartózkodó.

Table with 2 columns: Item name and Price range. Includes items like Bab, fehér; Bab, tarka; Baltacimmag; Borsó, Viktória; Bukkóny, tavaszi; Cukorcirok; Csibehur; Csillagfűrt; Fehérhere; Kendermag; Komócsin; Köles, fehér; Köles, szürke; Köles, vörös; Lencse, kisszemű; Lencse, nagyszemű; Lenmag; Lóbab; Löheremag, nyers, magyarankás, nem tisztítható; Löheremag, nyers, magyarankás, tisztítható; Löheremag, magyarankamentes; Löheremag, fehér, olomzárólt; Löheremag, vörös, olomzárólt; Lucernamag, nyers magyarankás, nem tisztítható; Lucernamag, nyers, magyarankás, tisztítható; Lucernamag, magyarankamentes; Lucernamag, fehér, olomzárólt; Lucernamag, vörös, olomzárólt; Mák; Muharmag; Mustármag; Nyulzapuka; Takarmányrőpa; Tatarika.

Külföldi terménytözsdék. Chicago, apr. 22. Buza 60 lb. májusra 5719, júliusra 5268, szeptemberre-4983, tengeri 56 lb. májusra 4272, júliusra 4434, szeptemberre 4409, zab 32 lb. májusra 2884, júliusra 3005, szeptemberre 304, rozs 56 lb. májusra 4429, júliusra 4419, szeptemberre 4084 cent métermázsánként. - New-York. Apr. 22. Buza ősi vörös 60 lb. 7122, kemény 6312, tengeri 46 lb. 4863, liszt sp. wcl. 196 lb. 8138 cent métermázsánként. - Ujvidék. Apr. 23. Az irányzat lanya. Előfordult kötések: tengeri bácskai máj-jun. tisztai uszályból 200, buzaliszt 0-ás kettősfogású 850, 6-os 500 dinár. - Wien, apr. 23. A tengerentúli piacokról jelentett erős ingadozások következtében az üzlet rendkívül vontatott volt. A malnok készletei meglehetősen megcsappantak s ugy búzában, mint rozsbán vásárlásokba fogtak. A magasabb árkövetelések ugy belföldi, mint tengerentúli kenyérgabonában egyaránt vevőre találtak. A hisztizület még mindig meglehetősen vontatott, a közvetlen fogyasztás érdeklődése azonban ismét növekvőfelben van. Hivatalos jegyzések: Buza belföldi 51-50-52-50, magyar tiszavideki 54-54-50, jugoszláv 53-50-54-50, rozs belföldi 49-50-51, magyar pestvidéki 50-50-51, sör-árpa belföldi 45-49, cseh-morva 55-58, tengeri 27-28, zab 41-42-50, buzaliszt belföldi 86-88, magyar 83-50-87, jugoszláv 83-50-86, amerikai patent 86-90, kenyérliszt 68-70, takarmányliszt la. 44-47, rozsliszt la. 71-73, buzakorpa 23-23-50, rozskorpa 25-50-28 shilling. - Brinn, apr. 23. Szilárdabb irányzat mellett csak rozst keresek nagyobb tételekben. Jegyzések 100 kg-kint egyéb megjelölés híján feladóállomásról: Morva rozs 220-225, ker. szokványminőségű árpa 215-220, zab 180-190, Yellow tengeri 125-128, étkészési burgonya 50-55, ipari 46-47, 55%-ban 0-ás ki-örlesű rozsliszt 340-350, 72%-ban 1-es kiörlesű 313-318, amerikai sertészsír 1500-1520 cseh korona.

Budapesti gabonapiac. 1925. évi április hó 23-án. Felhajtás 902 darab nagy vágómarha. Irányzat élénk volt és az árak különösen a jobb minőségeknél kilogrammon-kint 500 koronával, egyes esetekben még többel is emelkedtek. Eladatlannul visszamaradt 6 darab nagymarha.

Következő árakat jegyezték kg-kint ólsúlyban: Bika, jobb minőségű 9500-13,000, kivételesen 13,500-14,000, bika, silányabb 6000-9000, tarka hizott ökör, jobb minőségű 12,000-15,000, kivételesen 15,500-16,000, középminőségű 8500-11,500, alárendelt minőségű 6000-8000, magyar tehén 7000-12,500, tarka tehén 6000-13,000, kivételesen 13,500-14,000, hivaly 6500-8500, növendék 6000-12,000, kicsontozni való 3500-5500 K.

Budapesti szuromarhavásár. 1925. április 21. Felhajtás: 569 drb, ugymint 554 drb 616 belföldi szoposborjú, 15 drb 616 bányi. A vásár irányzata lanya volt, az árak 1000 K-val csökkentek kg-kint. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopos: I. rendű 14,000-15,000, kivételesen 16,000, II. rendű 12,000-13,000, III. rendű 11,000 K. Élő bányi 16,000 K. Tenyészallatok és jarmosökrök. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága jelentése.) 1925. április 24. Importált fehér erdélyi jarmosökrök 16,000-18,000, I. rendű fehér belföldi jarmosökrök 12,000-14,000, I. rendű tarka belföldi jarmosökrök 12,000-13,000, friss fejőstehén 13,000-18,000, 1 1/2 éves üszök 12,000-14,000, 1 1/2 éves tinók 10,000-13,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertésüzletének jelentése.) A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a csütörtöki felhajtás 1700 darab volt. Árak: prima urasági 22,000-22,200, kivételesen 22,500, prima szedett 18,500-19,500, közép 17,500-18,500, könnyű, jobb 15,000-15,500, könnyű silányabb 14,000-15,000, öreg urasági 18,000-19,000, öreg szedett 17,000-18,000, hússertés fiatal 19,000-23,000, beállítani való süldő 90-120 kg-ig 13,000-18,000, zsír nagyban 26,500-27,000, szalonna nagyban 22,500-23,000, hasított félserles 22,000-23,000 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizonyítványi hízatlásra sertéseket elfogad és oleső előleget folyosít.

Budapesti lovasár. Április 23-án tartott heti lovasár forgalma közepes. Felhajtott I. oszt. ló 787 drb. Eladott 348 drb. Eladatlannul maradt 439 drb. Árak: Jobb minőségű háttas, csikó 500,000-2,800,000, könnyebb kecsilő 6,000,000-9,000,000, igás kecsilő, nehéz 5,250,000-10,000,000, igás kecsilő könnyű 3,000,000-7,500,000, alárendelt minőségű lovak 120,000-4,300,000, vágólovak 120,000-3,000,000 K. Fővárosi-vágóra vásároltak 27 darabot. Vidéki vágóra vásároltak 36 darabot.

Soproni sertésvásár. (Soproni Állatvásárpénztár R-T. jelentése.) 1925. április 23. Összes felhajtás 627 darab. Belföldre eladva 497 darab. Eladatlannul maradt 130 darab. Árak: Hizott sertés 19-20-22,000, süldősertés 13-16-18,500, tenyészsertés 280,000-800,000, malac 60-80-130,000 K.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága jelentése.) F. hó 20-iki, hétfői fővásár felhajtása: Belföldi 430 drb, magyarországi 1837 drb, cseh-szlovákiai 128 drb, jugoszláviai 172 drb, romániai 362 drb, összesen 2929 drb. Vásár élénk irányzat mellett bonyolított le. Jegyzések: Ökör, extrém 190-215, I. rendű 150-170, II. rendű 110-130, III. rendű 90-100 bika, extrém 135-145, I. rendű 115-135, II. rendű 105-115, III. 085-105, kicsontozni való 070-080. Tehén extrém 150-170, I. rendű 130-140, II. rendű 100-120, III. rendű 080-090. A folyó hó 23-iki csütörtöki pótvásár felhajtása 278 drb volt. Irányzat változatlanul élénk, árak átlagban 1000-1500 K.-val emelkedtek.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R-T. jelentése.) A folyó hó 21-iki fővásár felhajtása: belföldi hússertés 79, magyarországi hússertés 91, zsirsertés 980, romániai hússertés 125, zsirsertés 1534, jugoszláviai zsirsertés 771, lengyelországi hússertés 8430, zsirsertés 76, összesen hússertés 8754, zsirsertés 3391 darab. Hússertésben a kereslet vontatott, zsirsertésben lanya. Jegyzések: Prima zsirsertés 210-220, közép zsirsertés 2-210, öreg zsirsertés 185-195, szedett zsirsertés 2-220, hússertés 175-230, kivételesen 235. A folyó hó 23-iki csütörtöki pótvásár irányzata és árak változatlanok.

Csehországi állattarak. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R-T. jelentése.) Marhafelhajtás 1250 darab, sertésfelhajtás 1390 darab. Marhavásár irányzata lanya, hússertésben a kereslet némileg javult, zsirsertésben viszont ellanyhult. Jegyzések: ökör la 850-950, ökör IIa 750-825, ökör IIIa 575-725, bika la 675-8, bika IIa 6-670, bika IIIa 5-580, tehén la 7-8, tehén IIa 575-675, tehén IIIa 4-550, zsirsertés magyarországi 10-1125, zsirsertés jugoszláviai 10-1125, zsirsertés romániai 10-1125, hússertés lengyelországi 950-1025, hússertés belföldi 875-975, juh 5-7 ek.

Gyapju. A gyapjupiac lanya, az árak nyomottak. Elsőrendű uradalmi gyapjuért 34,000 koronát fizetnek. A legközelebbi londoni gyapjuaukció május 7-én lesz, amelynek hatásairól megoszó vélemények vannak. Egyesek az árak javulását remélik, mások viszont azt hiszik, hogy a most tapasztalható lanyhaság folytatódni fog.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 6000, tejszínhab literje 48,000-55,000, tejfel literje 24,000-30,000, vaj kg-ja 95,000-120,000, nagyban 82,000-90,000, tehénturo kg-ja 18,000-20,000, juhturo kg-ja 40,000-48,000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 85,000-90,000, nagyban 60,000-64,000, grói sajt kg-ja kicsinyben 70,000-80,000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 50,000-52,000, nagyban 32,000-38,000 K.

Haromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, darabja 20,000-55,000, tyúk darabja 50,000-70,000, hizott ruca kg-ja 30,000-38,000, libamáj kg-ja 50,000-140,000, ludzsír kg-ja 45,000-50,000, tojás drbja 1200-1400 K.

Budapesti halpiac. Árak kg-kint: Ponty la kicsinyben 40,000-50,000, nagyban 26,000-32,000, ponty IIa kicsinyben 25,000-35,000, nagyban 24,000-26,000 K.

Zöldseg és gyümölcs. Árak kilogrammonkint a budapesti piacon: Sárgarépa, 2000-5000, petrezselyem 3000-

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK, ÉS ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók: ANTAL JÁNOS és TÁRSA a „FORD”-gyárak autorizált képviselője Kaposvár, Fő-utca 22. szám

6000, zeller 5000—12,000, kalarábé 4000—6000, vöröshagyma 3000—6000, foghagyma 33,000—55,000, cékla 2400—4000, fejeskáposzta 3000—6000, kelkáposzta 6000—10,000, fejes-saláta darabja 1000—5000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3400—3800, nagyban q.-kint 250,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1200—2400, nagyban q.-kint 130,000, uborka 60,000—90,000, zöldborsó 10,000—18,000, karfiol 18,000—22,000, torma 12,000—40,000, spárga 8000—35,000, sóska 6000—16,000, spenót 2000—6000, champingomba 75,000—80,000 alma 8000—30,000, körte 20,000—28,000, dió 16,000—20,000, gesztenye 12,000—18,000 korona.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesítő Osztályának jelentése.) Április 24. A helyzet nem igen változott, bár az utóbbi időben a belföldi üzlet valamit megélenkült, mert olyan vendéglősöknél is, kiknek nagyobb óborkészletük volt, az most fogytán van, úgy hogy a vevőkör mindig jobban és jobban megnagyobbodik. Ennek ellenében a belföldi fogyasztás még jobban megcsappant, úgy hogy a főt körülről javulás az árakban nem jött ki kifejezésre. Tömegborokat még ma is 600—650 koronáért vásárolják Malligandfokonkint ab termelő állomások. Időközben a magyar-lengyel megegyezést az itteni nemzetgyűlés ratifikálta ugyan, minthogy azonban Lengyelországban a borforgalmi adó felemelése van törvébe véve, a létrejött megegyezéstől várt vámenegedmény és ezzel kapcsolatos kivétel egyelőre teljesen illuzióriussá vált. Egyéb külföldre egyáltalán nincsen kivétel.

Zürich, április 20. (Devizárjlat.) Budapest 0'007175, Berlin 123, New-York 516'62 1/2, Bécs 72'75, Prága 15'32 1/2, London 2477'50, Páris 26'82 1/2, Milánó 21'17 1/2, Belgrád 8'3375, Bukarest 2'33.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,524'82 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. L. Zombor. Nyersvasforgácsal a klorózis ellen védekezni nem lehet, a vas a talaj szénsavas mészartalmát nem alakítja át kénsvavas mésszé. A klorózis kezelésére vasgálicot szoktak használni s feltéve, hogy a bajnak súlyosabb oka nincs, többnyire segít is. A vasgálic alkalmazásának több módja van. Az egyik az, hogy a terület négyeszméterjére mintegy 300 gr. vasgálicot szórunk el s sekélyen alákapáljuk. Az elszórás bármikor történhetik, amint a sárgulás jelei mutatkoznak kezdenek. Vízben feloldva is ráonthatjuk a vasgálicot a talajra, mely esetben a fenti mennyiségnek fele veendő. A másik mód a sárguló szőlő lombzatának fél, vagy egyszázalékos vasgálicoldattal való bepermetezése. A permetezés az előbbi eljárásnak kiegészítője lehet. A harmadik eljárás (Rassignier-féle) az ősszel megmetszett tőkéknek a metszési felületeknek tehtett, vagyis 35 százalékos vasgálicoldattal való beecsetelése. Ha a vesszők nincsenek teljesen beérve, akkor gyengébb, 10—15 százalékos oldat használható.

O. D. A törzskönyvelésnek a földművelésügyi minisztérium által jóváhagyott új szabályzata szerint a törzskönyvek vezetése és az ezzel kapcsolatos ellenőrzési és tenyészirányítási munkák végzése a helyi állattenyésztő egyesületek feladata. Amely megye területén a törzskönyvelés végzésére még szervezet nem alakult vagy valamely már meglévő szervezet nem vállalkozott a törzskönyvelés lebonyolítására, ott egyelőre csak házi (magán) törzskönyvek vezetésevel lehet a célt elérni, ami különben valamely szervezet által végzett törzskönyvelési munkának is előfeltétele és tartozéka. Azt ajánljuk tehát, hogy kezdjék meg tehenállományuknak rendszeres házi törzskönyvelését; az ehhez szükséges törzskönyvi lapokat be lehet szerezni az Országos Törzskönyvelő Bizottságnál (Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8.), egy iv ára 2000 K. Ezután igyekezzék majd bekapcsolódni a Tolna megyében most meginduló törzskönyvelési mozgalomba, amelynek irányítói a Tolna-megyei Gazdasági Egyesület és a szekszárdi m. kir. gazdasági felügyelőség.

HOYT
ANTI-FRICTION
(WHITE) METALS

a világ legjobb csapágyféme ismét kapható a vezérképriselőnél
SCHVARCZ JÓZSEF és Tsa cégénél, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. műszaki, olaj-, zsíradéknyakoreszkedő cég.

Nézze meg
a **Budapesti Nemzetközi Vásáron**
(Iparcsarnok, április 18—27.)
a szab. rotációs **A-S** hűtőautomatát
mely ily bámulatosan egyszerű

Egyedárusítás: 7528
Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ R.-T.

Budapest, V., Mörleg-utca 3. III. emelet
Vezérigazgató: **SZÉKÁCS ELEMÉR**
Táviratcim: Nemesmag Telefon: 128—35 és 146—20

Ajánl tavaszi vetésre
eredeti nemesített
FLEISCHMANN-féle szántóföldi

fehér bokorbab-

és eredeti nemesített
FLEISCHMANN-féle

paprikaköles-
vetőmagot

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V. VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 32.
A GYŐRI WAGGONGYÁR

SZEKERKERÉK
GYÁRTMÁNYAINAK
VEZÉRKÉPVISELETE.
Tökéletesen száraz faanyag! Sokkalta tartósabb minden más keréknél! Készül minden járatos méreletben!

Ulrich B. J. Budapest
VI., Vilmos császár-ut 31.
Telefon: 126—07, 126—08, 126—09, 126—10 és 126—11.
Telefon: Interurban 65—17.

Nagy raktárt tart mezőgazdasági, ipari és bármely más célra kitűnő szerkezetű centrifugál és magasnyomású turbina-

SZIVATTYUKBAN

magas hatásfokkal, villamos- és gépüzemre.
Öntözberendezések részére
SZIVATTYUMŰVEKET
szabadalm. speciális szerkezettel, nagy szállítóképességgel

Mélyfurású csőkutak részére
Bármilyen szivattyú-szerkezetet kézi, gépi vagy járgányos meghajtásra készült kutak részére.
Állandóan raktáron vannak:

kézi- és lőfogatu tűzfecskendők, furócsövek, forrcsövek és lokomobilcsövek kovácsolt és öntöttvas vízvezetési csövek.
Nagy raktár
fürdő-, klozet- és mosdóberendezésekben
sárgaréz, lém- vagy vasfém vízvezetési, gőszerelevényekben, öntöttvas lefolyó, drainage-kőanyag- és ólomcsövekben.
Selejtes kovácsoltvascsövek kerítések és védőkorlátok részére.

AJKAI
KÖSZÉNBÁNYA R.-T.

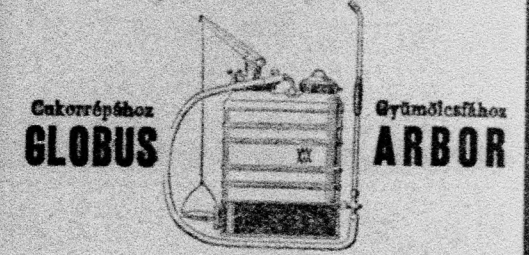
BUDAPEST, V., ORSZÁGHÁZ-TÉR 4.
Telefon: 168-58 Sürgőnycim: Ajkészen

Hírneves **Szent Egydy-**
GŐZEKEKÖTELEKET

legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: 44—47 7130 Telefon: 44—47

Szőlőshöz
CSEPEL

Cukorrépséhez **GLOBUS** Gyümölcsfűhöz **ARBOR**
Burgonyához **PAX**
jegyű magasnyomású háttípermetező a legjobb.

Gyártja:
WEISS MANFRED
ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7178

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kívánatra vételkötéltelenség nélkül díjtalanul a helyszínén bemutatja
AGNANGLOBUS Mezőgazdasági Gépereszedelmi R.-T.
Budapest, W., Egyetem-utca I. sz., I. em.
Telefon: József 163—54, József 153—76, József 125—79

Saborsky Ede és Társa
Budapest—Wien
szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhizmányosok

IRODAK: Sorsvárosiúti, telefon: József 15—30
Marhavágóúti, telefon: József 15—80
Saborosky István lakásának telefonszáma: József 44—17
WIENI IRODA: III., St. Marx.
Telefon (Interurban): 22—81
Küldemények címzése: Budapest-Mechanikusárter
Budapest-Sorsvárosiúti, Wien, St. Marx

1923
DITÁLAN VÁSÁRI JELENTÉSEK

FORDSON-TRAKTOR

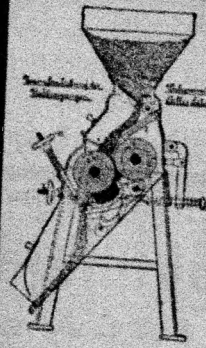
„OLIVER“-ekével raktárról
azonnal szállítható
Távlatcím: Szilágyi Diskant Miskolc

Ford-autók, Fordsontraktorok
autORIZÁLT képviselője:
Szilágyi és Diskant
képgyár, MISKOLC.
Telefon: 135.

A Magyar Föld Részvénytársaság sarkadi béruradal-
mában a következő **vetőmagvak** eladók:
Nemesített „F“ löfogu, Fleischmann-féle utántermésű, Puttyi,
cinquantinó és fehér gyöngy-

tengeri lucernamag

államilag ólomzról fehérbarcás 7525
a Magyar Föld R.-T., Budapest, V., József-tér 1. Telefon: 76-60

Szabadalmazott »STILLE« HENGER- DARÁLÓ

félannyi erő igénybevétele mellett
kétannyi teljesítménnyel bír, mint más
daráló.

Vezérképviselet:
Bárdos és Brachfeld
Budapest, VI., Gyár-utca 5. szám.

Rietschel és Henneberg r.-t.
Budapest, VIII., Práter-utca 12. szám
Telefon: József 23-15
Vízvezetési, csatornázási, esőcsináló, központi
fűtési, fürdő- és egyéb egészségügyi berendezések

Villamos-
berendezéseket, telepeket, házi telefon- és
jelzőberendezéseket tervezünk, építünk és
karbantartunk. **Rádió-berendezése-**
ket, szerelési anyagot, izzólámpát rak-
tárról szállítunk
Hoffer és Szommer műszaki és elektrotechnikai vállalata
Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 7113 Telefon: 49-03

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyv-
jegyzékünket „Patria” irod. váll. és nyomdai
r.-t. Könyvsztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzekekötél
elismert legjobb minőségben kapható:
HEGEDŰS JÓZSEF okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Papnövelde-utca 1. sz.
TEL: 1.154-04 és 1.70-97 7428 Sörgöncim: HEGEMON

Tessék a címre figyelni!

„AGROTECHNIKA” MEZŐ- ÉS KERTGAZDASÁGI GÉPTECHNIKAI TANÁCSADÓ ÉS SZERKESZTÉSI IRODA

Foglalkozik minden, a modern mező- és
kertgazdálkodás műszaki részét illető és
technikai természetű feladattal.

- Vállalja a következő munkákat:
- Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek konstrukciója és konstruktív átalakítása
magánosok és gyárak, valamint enemi műhelyek részére; ilyenmű műhely-
rajzok és kalkulációk készítése.
 - Teljes mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki tisztertervek készítése és
korszerűsítése.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági gépteknikai találmányok szakesseri kidolgozása.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági üzemtelepek és vizellátási berendezések terve-
zése és létesítése.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági terményfeldolgozó és gyümölcsfeldolgozó és
konzerváló üzemek tervezése és létesítése.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközök felülvizsgálata és karbahoza-
lata szavatosság mellett.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági üzemek gépészeti és műszaki berendezéseinek
jókabartartása évi átalányalapon, szavatosság mellett.
 - Tanácsadás mindenmely mezőgazdasági és kertgazdasági gépteknikai és műszaki
természetű ügyben.
 - Spektrál vélemények és képviselet ilyenmű peres ügyekben.
 - Mező- és kertgazdasági műszaki üzemanyagok vizsgálata és kipróbálása.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki üzemek állandó irányítása és vezetése
állományalapon.
 - Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközökkel való kísérletek és
próbák végezése.

Speciális ág:
Motorikus talajművelő gépek és eszközök konstrukciója, átalakítása, javítása,
felülvizsgálása, kipróbálása, vétele és eladása és tanácsadás ezekben az
ügyekben.
Automobilügyekben szakiatás, vétel és eladás körvételése. 7575

Tulajdonos és vezető:
K. LEHOTZKY GYULA
okl. gépészmérnök, nyug. felsőiparisiskolai tanár.

Cím: 7575
„AGROTECHNIKA”
Budapest, IX., Erkel utca 19., I. emelet 2. Telefon: József 101-37
Irodai órák: hétfő, szerda, péntek d. u. 3-6-ig, vasárnap d. e. 11-1-ig.

Ne tévessze össze más hasonló vállalatokkal!

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE:

3-soros tengeriültetők, tárcsásboronák

8, 10-es ekék, Losonci Gazdasági Gépgyár gyártmányú **vetőgépek**, míg a készlet tart,
tolóhengeres és kanalas-rendszerű

Kérjen árajánlatot! 1431
SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvény-
Társaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

CEMENTIPARI GÉPEK

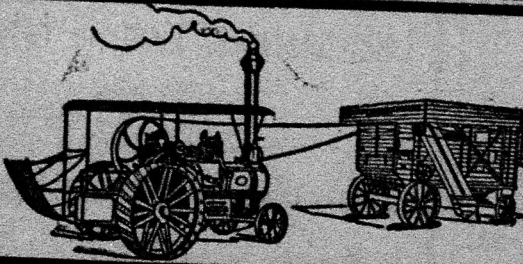
ÉS FORMÁK
SZÁNTÓ és BECK
MÉRŐK GÉPGYÁRÁBAN
BUDAPEST, X., GYÖMRŐI-UT 76-78. SZ.
Telefon: József 50-88, József 90-34
Kérjen árajánlatot

Eladó 16-os KEMNA GŐZEKEKÉSZLET

3-as, 5-ös és egy 8-os billenőkével, teljes felszereléssel, koréltalpaslével, kővel,
használt, de jó, üzemképes **80-100 HP-s KONNICK MOTOREK** petróleum-
üzemre be-
rendezve, nagyon kiváló állapotban. Felvilágosítással szolgál az eladásnál
kizárólagosan meghízott!

JAUZ TESTVÉREK cég Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 7352

Amerikai módszerrel készült **tüköracél kormány- acélekeket,**
gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acél-
boronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és repavágókat,
kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket,**
szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.
gyárában készült **cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobile-**
kat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, **szivógáz-**
motorokat 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS**
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1137
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távíratí cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-34,
József 153-76 és József 125-79

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T.

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14.
Foglalkozik **ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS**
SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL
Érdékessé-
ségeiben:

Élősertésküldemények címzendők: Budapest-Ferencváros, Sertésvásár
Élő szarvasmarha-, borju- és juhállományok címzendők: Budapest-Ferencváros, Marhavásár
Husátküldemények címzendők: Budapest, Központi Vásárosarnak
TELEFON: Városl. iroda (interurban) József 120-25 • Sörgöncim: ALBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-18

Hungária-drótfonatok
a legolcsóbbak és legtekintélyesebbek. 7134

Egyedüli gyártója:
Haidekker Sándor R.-T.
adomány-, szövet-,
fonal-, korítás-, vas-
butor- és lánegyár
**Budapest, VIII.,
Üllői-ut 48/5.**
Fiók: Budán, II., Fő-utca 59.
Lejegyzék ingyen és bérmentve.
Kétféle anyagot alkalmazunk:
drót alakul áron.

Rozsdásodás ellen

Valkó községben
**40-50 pár arató- vagy
summásmunkás**
van, akik vidékre is elszereződnek. Érintkezésbe
lépni az **Előjárósággal** lehet. 7659

Magastörzsű rózsák
60 legjobb fajban,
Dáhlia 30 legjobb külföldi ujdonság
kapható **Redlich Miklós**
virágkertésznél, **Budakalás**. Fajtajegy-
zék kívánatra ingyen és bérmentve. 7636

Jelzálogkölcson
kisebb-nagyobb birtokokra, rövidebb-hosszabb
időre **valutában** vagy **koronában** kedvező
feltételek mellett folyósítat **Földhitel**,
Budapest, VII., Dohány-utca 90. 7654

**Istállóablakot,
magtárablakot**
azonnal szállít 7217
FARKAS ÉS TÁRSA
Budapest, VI., Lehel-utca 8. Telefon: 82-70

Elsőrendű
pörzsölt malac-szalonna és prima zsír
bármely mennyiségben mindenkor napi
áron alul eladó. **Koritar Mátyás,**
Békéscsaba, Berényi-ut 43-45.
Telefon: 75. 7571

Tenyészbika-árverés.
A bábónai m. kir. ménésbirtok felvér szim-
mentáli tenyészetéből 20 darab 1-2 éves
tenyészbika folyó évi május 12-én
délelőtt 10 órakor Bábónán nyilvános
szóbeli árverésen el fog adatni. Ugyanott 1 éves
tisztavérű Rambouillet tenyészcsovek eladók.
M. Kir. Ménésbirtok Igazgatósága.

„RATIMORS“
a legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdaközönség köréből beérkezett kérelmeknek és
megnyilatkozott kívánásoknak megfelelőleg, hosszú
időn át kísérleteztünk olyan patkányirtószer előállításá-
val, amely rendelkezésének megfelelően, a patkányokat tehát
kipusztítja és az anyag egyéb állatra nem mérgező hatá-
sú. Célunk elértet, a befejezett kísérletek abszolút
eredményeknek bizonyultak és emellett a **RATI-
MORS** patkányirtószer a mai naptól kezdve forgalomba
hozott.

A **RATIMORS** folyadék, amely a használati utasítás
szerint használandó föl. Egy üveg, amelynek tartalma
egy liter anyagnak felel meg, ára 100.000.- korona.
Megrendelhető a

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál
Budapest, IX. kor., Lónyay-utca 18/b szám.

**Golyóscsapágyas „Primus“
motoros cséplőkészleteket**

22" és 27" dobszélésűekben, kettős tisztító-
szerkezettel, verőleves dobbal
osztályozóhengerrel
legmodernebb kivitelben raktárról azonnal
szállítunk.
Rendkívül olcsó árak! Részletfizetési kedvezmény!
Legtisztább cséplési eredmény!
Árajánlattal szívesen szolgál!

Kérje 23. számú árjegyzékünket
FEHÉR MIKLÓS Gépgyár R.-T. Budapest, V., Váci-ut 80.

Cséplőgéptulajdonosok!!
Pénzt, időt, munkát
takarítanak meg a 1764
STERN-féle dobkosár-betétléccl
680 kg. tiszta **buzaszem**
volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már
egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértő-
bizottság előtt utáncépelletünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg.
Kérdezőkérésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást.

**BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI.,
Gyár-utca 5 F**

Gyorsjáratu 7658
TEHERAUTOMOBILOK
előnyös feltételek mellett
Metropoi Garage
Budapest, VI., Lehel-utca 25.
Telefon: 112-23, 112-24, 112-25, 112-27

Bérszántást vállal:
Szolinszky Jenő mérnök
bérszántóvállalata
Budapest, VII., Damjanich-u. 46.
TELEFON: József 109-74 7692

Zöldhitelt első kézből igen jutányosan:
Jelzálogkölcson nagy- és kisbirtokokra
olcsón és gyorsan:
Budapesti bérházakra olcsó kölcsönt
folyósítat;
Birtokok és bérletek kaphatók és ke-
restetnek

Darvas Aladár NYUG. URAD. FŐTITK. O. F. B. VÁLLALATA
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.
Telefon 42-65 7656

„LIA“
Gesellschaft m. b. H. zur
Lieferung industrieller Anlagen
Wien, I., Tegetthoffstrasse 7/1. Telefon: 72575 Serie

Thermoelektromos eljárás
Kazánköképződés meggátlására
gőzkazánokban, ekonomisereken stb.
„Agfil-Lia“ szabadalom
Legtekintélyesebb hőátvitel
Legnagyobb tüzelőanyagmegtakarítás
A Kazánanyag megkímélése
Yegyszerek mellőzése
Üzemköltség nincs
Kezelés nincs
Legalacsonyabb beszerzési ár
A tisztítási időközök meghosszabbítása

Bordáscsöves ekonomiser
(füstgázélemezítő)
„Lia“-rendszerű, Főge szabadalom
Legnagyobb tápvízfelmelegítés
Legnagyobb szénmegtakarítás
Legcélszerűbb helyszűkület
Csakély súly olcsó ár mellett
Egyszerű tisztítás
Csakély huzatellenállások
Csakély befalazási költségek

Gyors szállítás magyar gyárból

Képviselet: **Lange és Társa, Budapest, VII., Nefelejts-utca 12. szám**
Telefon: József 58-96.

Budapest, VII., Nefelejts-u. 12. **LANGE és TÁRSA** Telefon: József 58-96

Lelkiismeretes, kimerítő felvilágosítások az összes műszaki kérdésekben

Speciális tapasztalatok vízvezetéki, csatornázási, itató- és
tűzoltási berendezések, kut- és szivattyutelepek, hűtő- és
szellőztetési berendezések tervezésében és kivitelezésében.

Legújabb különleges berendezések legnagyobb szénmegtakarításra, valamint fáradtgőz és füstgáz értékesítésére.
20 éves bel- és külföldi gyakorlat!

HOLAMO a jelenkor legjobb **SZÁNTÓGÉPE!**
Szánt, csépel, vontat, malmot hajt!
Benzin- vagy petróleumüzem! Nagy teljesítmény! Kis fogyasztás!
Nagy járókerék! Szabályozó! **Farkas J. és Társa motortelepe,** Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61.
Telefonszám: 87-77 7693

Lótartók! Lószerszámot, pokrócot, nyergeket szállítunk bármilyen mennyiségben!

Igás, párja ... 1,700.000 K-tól
Parádés, párja 4,000.000 K-tól
Nyergek, drb.-ja 2,000.000 K-tól
Mindennemű árunk 1. rendű.

KOLHÁNYI TESTVÉREK
szíjgyártók és nyergesek
Budapest, IX., Viola-utca 48. szám
Hívtélefon: József 53-09 7545

A GAZDA LEGJOBB TÖKEBEFEKTÉSE
SIMMERING
2-4 VASÚ KÉZI
MOTOREKE
SANT. VET. VONTAT. CSEPEL

Vasár-
köpnyelős: **RACZ F. mérnök** Budapest, V.,
Falk Miksa-u. 5.

150 holdra
Lanninger-öntöző
jótányosan eladó, ugyanott
25 HP szivógázlokomobil
átadó. **Biró Albert, Mezőkövesd.** 7649

Hortobágy és vidékei fehér magyar
járműökről, valamint
1-2-3 éves **szilaj tinót és üszőt** bár-
milyen mennyiségben mindenkor a legolcsóbb
napi áron szállít.
Farkas és Társai, Debrecen, Bika-szálló hall
Telefon: 6-33 Sürgönyeim: Farkastár, Debrecen

SIRIUS darálók
a legjobb öntözhető műköve-
k, golyócsapágyakkal.
Óriási teljesítmény! Kis erőszükséglet!
Csakély beszerzési ár! 7131
Farkas J. és Társa
BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 61.K

OLVASSA a „Köztelek Olvasó Könyvtár”-t. — Kap-
ható a „Pátria” r.-t. gazdasági szak-
könyvkereskedésben Budapest, IX. Üllői-ut 25. (Köztelek)

Gőzekeköteleket
aszatolt legmagasabb asztársági szállással 7254
eredeti gyári áron azonnal szállítok
TOEPFFER RÖBERT mérnök
gőszaktársat vállalkos
Budapest, I., Mészöly-u. 6. Telefon: József 35-05.

Alapítva 1892-ben.
ZUPKA AVTAL
autókaroszeria- és
kocsigyár, Budapest,
VIII., Illés-utca 17. sz.
Telefon: József 48-06
Állandó raktár új és
használt kocsikban.
Kocsák javítását, fé-
nyezését, újra való
képzőanyagok készítését
elvégezzük. 75 72/a

Süldő
százötven darab, háromnegyedéves, páronkint
nyolcvan kiló és negyven darab vemhes át-
vesselt **kocás süldő**, július elején fűző,
abonyi gazdaságomban eladó. **Dr. Hegedűs**
Kálmán, Budapest, Krisztina-körút 9. Telefon: 164-99

Fejőstehenek, lovak, igás- és hizókrök, valamint növen-
dékállatok legdietetikusabb és leggazdaságosabb takarmánya a
selypi melassetakarmány
Táplálóbérek és melassehordozók garantálva
Ajánlunk la minőségű, államilag vegyelemezett **szénaavas meszet.**
„NATURA” ERŐTAKARMÁNYGYÁRI
ÉS ARUFORGALMI R.-T.
Budapest, V., Árpád-utca 7. Telefon: 139-16 1395

OLVASSA a „Köztelek Olvasó Könyvtár”-t. — Kapható a „Pátria” r.-t. gazdasági szak-
könyvkereskedésben, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

A magyar kir. ozorai csikótelep-bérgazdaság 1925.
május hó 15-től kezdődőleg
nyári legeltetésre marhákat,
azonkívül megegyezés szerinti időre
feles-juhászatot vállal.
Cím: **Nagydádpuszta, u. p. Ozora, Tolna megye.** 7597

Gazdasági Központ
szervezésére, irányítására és adminisztratív veze-
tésére ajánlkozik hosszú éveken át cukorgyári
nagy uradalmakban vezető állást betöltött önálló
szakor. Ajánlatok „Központ 6902” jellegére
Haasenstein és Vogler R.-T. hirdetőjébe, Buda-
pest, V., Dorottya-utca 11. 7650

Gazdák figyelmébe!
**Férfi és női angol lovaglő-
csizmák, vízhatlan gazda-
sági csizmák, vadász-
cipők a legjobb kivitelben, a
legolcsóbb árban megrendelhetők**
Stefanits János
cégnél 7547
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Térjen át benzinről szivógázra!

Legalcsóbb üzem!
Csekély átalakítás.

Kérjen
generátorok
ról árajánlatot.

**Hofherr-Schranz-
Clayton-Shuttleworth**
Magyar Gépgyári Művek R.-T.
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57.

Kész ablakok és ajtók
minden méretben, lakó- és munkaházak részére, époly
szellő kivételben, tehát nem olyan, mint a fer-
galomban lévő raktári készítmény, rasalva és
alapmázolva, bármilyen mennyiségben azonnal kaphatók
HUFNAGL IMRE asztalosár-
gyárban
BUDAPEST, VI., KERTÁCS-UTCA 27. SZÁM
(A, B, C, J és F villamosokkal Nyugati pályaudvartól
610dik megálló) 7419 Telefon: 103-33
Rajzokat vonatkozó árrakkal felhívásra díjmentesen küld

**SZESZFŐZŐ-
finomító-(tisztázó)-üstök**
raktárról garanciával
szállíthatók. Mindennemű
vörösrézedények, főző- és
mosóüstök, teigazdasági üs-
tök stb. készítése, javítása
és átcsozása.
Vaslemez-munkák.
Godra Sándor és Fia
réművesüzeme
Budapest, IX., Gróf
Haller-utca 4. szám.
Modern lőkögyár-
berendezések. 7504
Ismeretős díjtalanul!

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75
Vízvezetékek 7599
Központi fűtések
Száritóberendezések
KNUTH-K

Magyar Királyi Osztálysorsjáték
Legnagyobb nyermény szerecsés esetben:
három milliárd korona
Jutalom:
két milliárd korona
Főnyermény:
1000 millió, azután 500, 400, 300, 200, 100 millió korona stb.

SÜRGŐS

HUZÁS
már május 13-án kezdődik
Hivatalos árak: 7647
egész: 120.000 kor. negyed: 30.000 kor.
fél: 60.000 kor. nyolcad: 15.000 kor.
Sorsjegyek az elárusítóknál!

Szupertoszfátműtrágyát, kálitrágyasót,
etetés célokra **takarmányesontlisztet** (Präcipitat) a legjutányosabb
alkalmas napi áron és kedvező feltételek mellett szállítunk.

Gazdák sziveskedjenek árajánlatot kérni!
**Pátria Mészárosok és Hentesek Csont-
feldolgozó és Műtrágyagyára R.-T.**
Budapest, V. ker., Vilmos-császár-ut 22. szám
Telefon: 190-01 7112

ELADÁS

Villanyakkumulátor szobagittásra, víz lámpához, teljesen új, olcsón eladó. Pajza, Budapest, Thököly-ut 67. 1761

Hofherr-Schranz-féle, 1923-ban gyártott, összesen egy teljes csatlósítást végzett, 8 lóerős, 10 légkönyomással, 2000 literes, 54" széles, 800 " átmérőjű cséplőgéppel, "Gigant" számkaszálószerrel, fűszekendővel, összesen szarvanyakkal, szijakkal, ponyvákkal eladó. Alsószőlési bér gazdaság. Vas megye. 1762

Hofherr-Schranz Claytonworth gyártmányu egyéves, 12 lóerős eredeti szivattyúmotoros 600 "es cséplőgarnitúra halálsejt miatt szabad kézből jutányos áron, sűrűsége eladó. Ugyanítt eladó minden elfogadható áron egy kis féligkész kötélessel autó. Felvilágosítással szolgál a „Kemenessalja” szerkesztősége Czellódombok. 1740

Motorek Stock-gyártmányu, 40 HP, kifogástalan állapotban, üzemi képes, azonnal eladó. Cim: Özv. Csör Józsefné, Mezőberény. 1763

Spárga természetes, gyakorlati tapasztalatok alapján írta: Lázár Ferenc. 22.000 korona beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. könyvszátlya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Lokomobilok és cséplők. Legjavaslatosabb, gyakorlati javításához szükséges összes alkatrészeket, tömítőanyagokat, szerzőségeket, nevezetesen forcsóveket, csapárokat, tőrőstelyeket, manométereket és egyéb armaturákat, dob-színek, csavarokat, szegkecsket, rostalomereket stb. olcsón szállít: Braun és Ürményi, Budapest, Országbázis-tér 10. 414

Cséplési üzemanyagok, nevezetesen benzint, gázolajat, gép- és hengerolajokat, továbbá gépjármű, gyanit, szivacsot, hajó- és varrószijákat, elsőrendű minőségben legolcsóbban szállít: Braun és Ürményi, Budapest, Országbázis-tér 10. 414/b

Hétfélgörös, hatos, MÁV. eladó vagy elcserelem négyesért. Podányi S. Ersekudkert. 1817

Gyoni gazdaságban 800 q. elsőrendű szalma eladó, ugyanott 300 q. szerszámkőrifa is kapható. Varga Sándor, Gyón. 1818

Szerszámfát, talpat, küllöt stb. épületfát, deszkát gyalulva is, legolcsóbb termelői áron szállított bármely állomásra

WOLLNER KÁROLY fakereskedő **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY** Telefon: 78 1791

Kevés használt, de gyárijavított, „Oberursel” 20 HP eredeti szivattyúmotor eladó Mauthner Dezső mérnökél Budapest, VIII., Vial Imre-utca 7. Telefon: József 141-01. 1810

Uj fizetési könyvek! Juhos Lajos: A mezőgazdaság üzemi eszközei és ágazatai 63.000 K. Juhos Lajos: Mezőgazdasági fizetési szervezők 63.000 K. Postadíj külön-külön 5000 korona. "Patria" r.-t. könyvszátlya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Tözeg- és vízbőlítésű klozetek speciális gyártója: **WOLF** műszaki szerelői vállalat, Budapest, VI., Rózsa-utca 62. szám. Árjajlat és Árjegyzék díjtalan. 7122 **TELEFON: 152-40**

Legjavaslatosabb rondszerelt és lepiombálható tisztázó pálinkafőzőüstök 60 literes 120 literes állandóan rakliron. Pálinkafőző- és mosástűk: vörösrésből, rézgálic, rafin, résküper, Balaton- és Vermorel-rendszerű, továbbá Chaudoir- és W. M. Csepej-jevel szőlőpermetezők a legolcsóbb gyári áron beszerezhetők. Szontágh Pál rész-áruháza, cégfőnök Terényi Samu, Budapest, IX., Üllői-ut 19. 2207

VÉTEL Hídmérleg, hordozható, 12 kg. súlyú, mm. hordképességű, árajánlattal, leírással megvételre keres Sanatorinm Budapest. 1743

Hídmérleget használtat, de keresünk megvételre. Ajánlatok Benes Antal gazdasága, Erdőtelek, Heves m. címre kéretnek. 1811

Tökéletes cséplés oszka a szabadalmazott dobkosár betétléceim alkalmasságával, mert oszka ennek segítségével lehet a kasszából a gabonát az utolsó szemig kisorsolni. **KEMÉNY MANÓ** gazdasági cikkek szaküzlete **BUDAPEST, V. ker., Rudóligasszal szembe** telefon: 78 1791

Keresünk megvételre 16 kg. ideai, vízrejáró, fém- és molymentes pohelytöltőt. Ár- és mennyiségértékesítéseket „Gazdaszony” jellegre kerünk „Vasvármegye” kiadóhivatalába, Szombathely. 1744

Jókarban lévő könnyű kis egyes kocsit venni kérem. Ármegjelöléssel. Hőhn. Felsőösköz, Vas megye. 1812

Vennék magas áráért CSICSERI-BORSÓT (gömbölyt sárgát) Sürgős, mintázott ajánlatokat **Leopold Gyula hirdetőjébe** Budapest, Erzsébet-kört 39. kérek

BÉRLET Bérletet keresek, 600-1000 holdig, Dunántul, fővárostól lehetőleg fővárosban nem távol. Jó föld és lakás, elgondolt jó karban lévő épületekkel. Közvetlen, nem hívtatóosok is, díjazok. Ajánlatokat „Buzakalász 1763” jellegre a kiadóhivatalba. 1752

Egy modern 3 hengeres turbinás, vízállalom május 15-ére előnyös feltételek mellett bérbeadó gróf Somssich Béla örökös uradalmában Babócsán. 1764

Mezőgazdasági szerszámgyárt lehetőleg finomított bérbe keresünk. Cim: Horpácsi bér gazdaság, Nagyoroszl. 1885

Bérlet 200 hold termőföld, 110 erdőtelekkel, kedvező bérleti feltételekkel, felszereléssel azonnal átadé. Levelek „Nógrádi 1765” jellegre a kiadóba. 1765

Bérletet keresek 600-1000 holdig Dunántul, 615-holt székül. Ajánlatokat birtokleírással „Október 1-1 átvétel” jellegre a kiadóba kérek. 1867

150-200 katastrális holdas bérletet keresek jó talajjal, épületekkel, Gazi átvételre Balluz okleveles bérlet, Kecskemét, Nagykőrösi-u. 29. 1813

Keresek egy vadászterületet nagyvadra és egyet kisvadra. Tarsulást nem ohajtok. Lakást kérek. Ajánlatokat Ferenczy, Budapest, VIII., Museum-körtől kérek. 1814

Tépetlen alomtőzeget

Keszthely mellett levő fenékpusztai telepéről a legjobb minőségben szállít q-kint **20.000** koronáért kedvező fizetési feltételek mellett teljes vagonrakományokban

Magyar Általános Tőzegipar R.-T.

Budapest, V., Méréleg-utca 4. 7024 Telefon: 137-03

Háztartási, uralági, vendéglői, intézeti tűzhelyek

LAROS LAZOS Takaréktűzhelygyár R.-T. **BUDAPEST**

Központi iroda és gyár: **VIII., Bezerédy-u. 8.** Telefon: József 21-34
Városi üzlet és raktár: **IV., Váci-utca 40. szám** (Irányi-utca sarok) Telefon: József 153-52 7103

Apermetező lelke a szelep.

Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a **Vulkán** védjegyre.

Vulkán szelepek, Vulkán tömlők

mindenütt kaphatók.

FIAT A VEZETŐ VILÁGMÁRKA!

Turini FIAT szántó-TRAKTOR

35 lóerős motorral

Súly: 28 métermáza.

Teljesítmény: 3-vasu ekével naponként 12 magyar hold, közepkötött talajon. Nyersolajjal vagy petróleummal egyaránt üzemben tartható. Súlyát és teljesítményét tekintve, a legolcsóbb traktor.

!!TARTÓS EURÓPAI GYÁRTMÁNY!!

MAGYAR AUTOMOBILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, ezelőtt: „MAGYAR-FIAT”

Budapest, V., Szabadság-tér 18. szám (Tőzsdepalota). Telefon: 124-53

GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK, „ASTRA“ GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK
és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gépek és eszközök raktáron vannak.
MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

LŐSZERSZÁM Igás, párja 1.700.000-tól, parádés négymilliótól
Gépszij
varrószijak, kötőszijak, szirony, kumet lőszerszámok mindenkor raktáron.
Állati bőroket kikészít bér munkában (szőrmével is) esetleg megvesz
GÁL MIHÁLY bőrgyáros és szijgyártó
Városi Iroda és Készbőrraktár: Budapest, VI., Lázár-utca 16. (Operaház mögött) 7155
Telefon interurbán 130-57

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit
PALA
CSAK AZ „Eternit“ VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSCHÉK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR, NYERGES-ÚJFALU.

„Westfalia“ tejseparatorok
mindennemű tejgazdasági eszközök, tej-, vaj- és sajt-készítő telepek berendezése legelőnyösebben
STANGA JOZSEF tejgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki vállalatánál vásárolhatók. Iroda és raktár: Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Telefon: J. 25-73

Kétegéprendszerű gézekkel
bérszántást vállal
HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, törvénysz. szakértő
Budapest, VIII., József-körút 49. sz.
Tel.: József 22-55. Sürgőnyeim: „Hajmér Budapest“

Hirdetmény.
A Magyar Burgonyalpar R.-T. felszámolója a K. T. 202. §-a értelmében közli, hogy a részvénytársaság 1925. április 15-én tartott IX. évi rendes közgyűlésén feladatát elhatározta, és annak alapján felhívja a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket jelen közlés harmadszori közlésétől számított 6 hó alatt a társaság irodájában (Budapest, V., Nádor-utca 16.) törvényes következmények mellett jelenték be.

Juhtenyésztés és gyapjuisme Irtá: Kovácsy Béla. Ára 35.000 K és postaköltség „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25

Cukorrépa | Muhar | Vértköles
Cirok | Gyöngytengeri
továbbá:
Chlorbárium | Rézgalic | Rezkénpor | Raffia
a legjutányosabb napi áron kapható:
FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Terménykereskedelmi Részvénytársaság-nál
BUDAPEST, V., ZRINYI-UTCA 14. SZ.
TELEFON: 141-10
Távíratcim: FÖLDESUR Budapest

UJ RÁBA teherautók
REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
TELEFON: 141-08, 148-77

Mangalica tenyészkanok és tenyész kocák eladók
5/4-évesek, átvészelték, **CSOBAI GYULA** gazdaságában, TARCZAL, Zemplén megye. Posta, vasut, telefon helyben. 7631

Kocsik, gummikerekek, lőszerszámok, nyergek
az ellenségi kiváló minőségben, legelőnyösebben beszeresethetők
Egyedül eláruló hely:
Waltzner Rezső cég. Budapest, VII., Akácfa-utca 23 gyártótelepén. 1206

Bérlétadás folytán
teljes gazdasági bolt-instruktus, 3 garitúra cséplőgép, szekerek, kocsik, vetőgépek, tizedesmérleg, fűszálók, rosták stb. igen előnyös árban és előnyös fizetési feltételek mellett eladó Budapesti telefon: Faforgalmi R.-T., X., Szállás-utca 7. Telefon: 106-42. Dr. Braun Ferenc vagy Sternberg Albert kereskedő.

Eladó 12.000 drb 130-as 13/15 garitált keresztmetszetű profilozott tölgy
kisvasuti talpfa
Gőzfűrés, Tapolca. 7625

Mezőgazdák „Zuhata” kutja
(serleges rendszer)
Sok ezer darab üzembem!!
Kizárólag szállítja:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

ERDÉLYI MÁRK
gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gézeké-bérszántó vállalat
Budapest, VI., Lehel-utca 10.
Telefon: 191-17, 194-35
Sürgőnyeim: „Gézeké” Budapest

98.100/-os Chlorbárium
4400 korona különkinti árban helyt raktár Budapest, kb. 400 kilós hordókban kapható **Román Aurél Részvénytársaság**nál, Budapest, V., Csáky-utca 14. 7632

Vállal BÉRSZÁNTÁST
legmodernebb, túlhirtős, majdnem teljesen új gézekkel, vállalja továbbá:
gőzekészletek, billenőeké teljes gyári javítását, új tüszekrények építését, mindenemű kazánmunkákat.
GŐZEKALKATRÉSZEKET szállít minden rendszerű gézekhez raktárról, vagy készlet és javít rendelkezés után.
Modellek után készíti bármely acélöntést, szürke vagy bronzöntvény.
Mint a Delehael-gyár budapesti képriséleje. Allandóan raktáron tart és azonnal szállít új
gőzkesodronyköteleket minden méretben, eredeti gyári áron. 7314

PERMETEZŐK
kémporozók, szánkókezők, alkatrészek, gummizelések és tömlők allandóan raktáron. Minden fajta gépek javítása. 7406
KIRÁLY ALAJOS utóda
KIRÁLY SÁNDOR első magyar szőlőgazdasági gépgyár. Budapest, VI., Felsőerdősor 6.

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva kereskedés és kölcsönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Eladásra kerül örgróf Pallavicini Alfons Károly Mindszent-alyői hitbizományi uradalomban tenyész irányváltotatás miatt 21 drb 1 1/2 éves és 35 drb 2-2 1/2 éves Ugyanott a tenyészlétszám apasztása miatt eladó 196 drb 2-3 éves, 13 drb 2 éves, 42 drb 1 1/2 éves, 12 drb 1 éves, 173 drb 3/4 éves tenyész koca, 60 drb 1 éves, 64 drb 3/4 éves tenyészkan és kb. 1000 drb választott malac. Valamennyi elsőrendű mangalica tenyészanyag. A malacok kivételével mind átvészelték. Évi kétszeri elletés mellett legutóbbi átlag 6-2 malac. Komoly érdeklődők forduljanak fenti uradalom jószágigazgatóságához, Sándorfalvára. 7603
vörös-tarka hasas üsző.
Megtakarítani szándékoznak értékesítésre kész Kistelek állományon rendelkezésre áll.